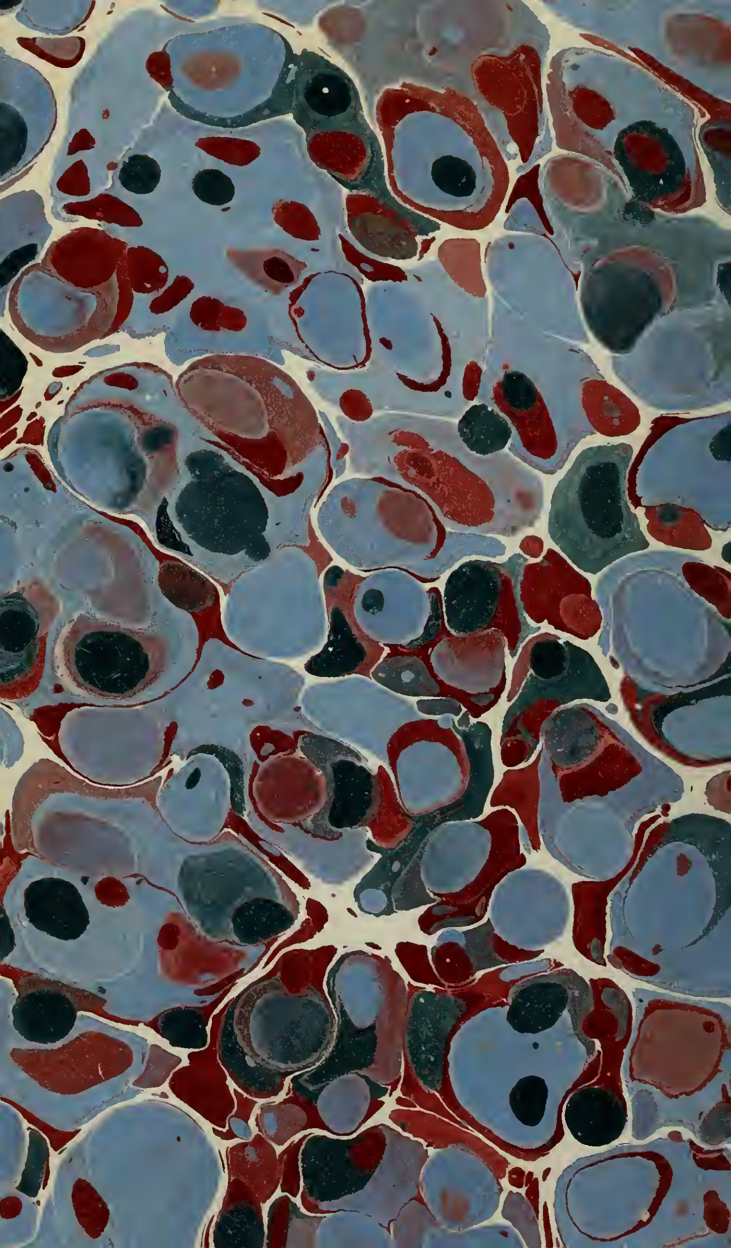
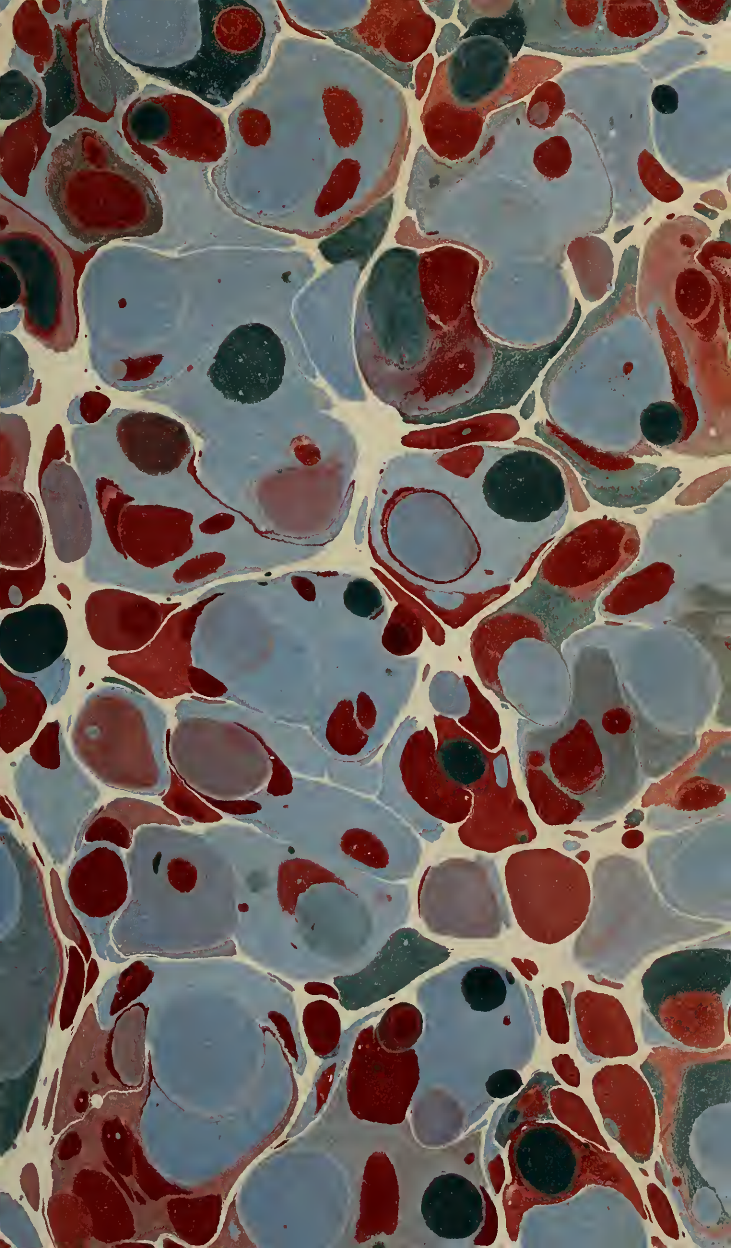

3 1761 07432852 7

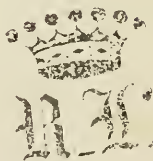
BONIFACIUS-SKÆRET

HOLGER DRACHMANN

BONIFACIUS-SKÆRET

DRAMA I TRE AKTER

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

FR. BAGGES BOGTRYKKERI

1893

LIBRARY
1977
UNIVERSITY OF TORONTO

Ouverture.

Tschim! — hvor dog Verden er trist og graa,
hvor er Indlands-Byerne fæle,
hvor er Individerne flade og smaa
— saadan rigtig forhutlede Sjæle!
tschim! man skal være korrekt og beleven,
passe sin Kirke og Vagtparade,
holde sig proper, og helst være dreven,
have det fineste Skilt i sin Gade,
drive sin Næring som „Hof-Lieferant“
— — tschim! eller komme med Alt paa Kant!

Tschim! tratera! — dernede paa Gaden
trækker de op nu med Vagtparaden,
sjokker afsted i en Messing-Takt
og beundrer den uniformerede Pragt.
Tschim! — som om Vaabnene førte til Sejer,
tschim! — som om Lykken stod Fanerne bi:
Kaos vil følge paa næste Krig;
tschim! det er Teksten til *den* Melodi — —
og naar Ulvene slider i Folkenes Lig,
er der Lykke for *den* kun, som Intet ejer!

Trom — Trommelom! — det var Stortrommens
Slag
dundrende hult mod min is-frosne Rude — —
Naa! jeg vil gi' mig med Digtet ilag,
lade dem trække forbi mig derude:
borte er Blæser og Trommeslager
— tschim! jeg maa le i min lønlige Krog;
tschim! hvor kan Blodet dog komme i Kog,
og hvad Pokker mon Vagtparaden mig rager?

Tys! — der er Noget i Stortrommens Røst
dundrende hult, som for Øret den lyder,
Noget, der stemmer sin Knyt-Haand for Bryst,
vrider mig Armen — og hiver — og skyder —
Noget, der rusker mig op med et Tag,
voldsomt, brutalt — — — og nu staar jeg
derude,
dér, hvor man gi'er sig med Havet ilag,
og den saltvands-kløvende Skude!

Havet! — ja Havet, vidunderlig frit,
grænseløs vildt, alle Rædslernes Rige,
Havet, som holder med Overtro Trit,
og som skridter ud — hvorhen, ingen kan sige;
Havet, som rummer en Rim-Flom paa Smærte,
kender hvert Lidenskabssprogs A B C
og krammer det blødende Menneskehjærte
ufølsomt for hele dets sitrende Ve.

Havet — den graadigste Stormagt paa Jord,
født som en Spotter af „Verdensfreden“;
Dybet — hvor Skæbner forsvandt uden Spor,
bundløst — som selve Kærligheden.
Havet, som haanlér ad Lænker og Baand,
knuser hver Modstand til Skum for sin Bringe
— og som en Mandsviljes fastklemte Haand
til studsende Undren kan tvinge! — —

Dundrende hult kan jeg høre Dig slaa
snart imod Sandbred og snart imod Klipper:
aldrig, saa fjærnt jeg end fra Dig vil gaa,
dit Tag i min lyttende Længsel Du slipper;
Skælm, som Du er! i en Spillemandsstab
gemmer Du Dig — men jeg øjner Dig atter,
fyldt som Du er med mer' Djævelskab
end Regimentstambourmajoren fatter.

Grovkornet Lune — og dristigt — ja nok:
Havet var aldrig for Djævelskab bange,
tog de sataniske Indfald *en bloc,*
sigted ej først ortodokst sine Sange.
Men i den Vildskab fornemmes en Lyd:
Fløjters vemodigt-bevægede Trille,
noget kanhænd's, som er større end „Dyd“ —
Kærligheds-Almagten, stærk i det Vilde.

Lystig! spil op! Jeg vil slænge mig ned
yderst ved Brinken, hvor Brændingen bryder;

aldrig jeg blir af det Skuespil ked
— tschim! trommelom! — hvorpaa Havet
byder.
Lidenskab, Djævelskab, Kærligheds Smærter! —
selv er jeg Publikum, selv Regissør
og jeg vil mage det saa, at „to Hjærter“
finder hinanden, forinden de dør.

Hvad? Optimist — og Romantiker? . . . Tschim!
ja *hvorfor ikke?* — jeg nynner min Vise,
fløjter, og spiller paa Mundharpe . . . tschim!
alt kun i Kraft af min egen Kaprice:
jeg er forlængst af Modellerne ked,
Naturalismen den blev mig for mager;
vil man et Skuespils Virkelighed,
saa gaa til Livet — dér haves paa Lager!

Tschim! — Mester Ibsen, er *han* Realist?
han er alle Drømmeres Drømmer;
muligvis bleven lidt graa og lidt trist
— men i Havet, i Havet han svømmer!
tschim! jeg kan øjne hans buskede Manke,
se hvor hans Blikke i Havdybet søger,
se ham at sno sig om Skær og om Banke,
medens hvert Under hans Dykker-Tørst øger:
han er den store Søslange, han!
— — tschim! aa saa gaar vel lidt Overtro an!

Tschim! tratera! — lad Folk kun paa Gaden
trække i Trit op med Vagtparaden,
sjokke afsted i moderne Takt
og beundre „Mondainernes“ Snit paa en Dragt.
Tschim! — som om Snittet paa Tøjet gav Sejer,
tschim! — som om noget paa Jorden var nyt:
Frihed er Loven for Digternes Vers;
tschim! de kan sige til Skrædderne: pyt! — —
thi naar Bukser dog stedse kom Frakke paatværs,
er der Udsigt for *den*, som sletingen ejer!

Dresden. Febr. 93.

H. D.

PERSONERNE.

Fa'r Grenel, Kystopsynsmand.
Jeanne-Marie, hans Datter.
Lison, hendes Slægtning.
Jean, kaldet Jean de l'Ours, Fisker og Smugler.
Peyrapas, hans ældre Kammerat.
Quimpart,
Bourdouin,
Kergüel,
Yvon,
} Fiskere og Smuglere.
Præsten.
Første, anden og tredje Tante.
Antifer, den onde Aand paa Kysten.
St. Bonifacius, de Søfarendes Skytspatron.
Fiskere og deres Koner.
Fiskerdreng.
Fiskerpige.
Smuglere, Kordrenge, en gammel enbenet Gensdarm.

Handlingen foregaar ved Kysten af Bretagne, Norden for St. Malô — Aarhundredets Begyndelse. Mellem anden og tredje Akt et Mellemrum af fem Aar.

Paul Sébillot: Traditions et Légendes de la Haute-Bretagne. Contes des Marins et des Pécheurs.

FØRSTE HANDLING.

En lille Fiskerby mellem Klipperne paa Bretagnes Kyst.

Tilhøjre (lidt ophøjet over Skuepladsen) nogle af Byens lave Huse, og Taget med Spiret af et Kapel. Forrest, hvor Trin i Klippen fører op til Byen, en Sandstensfigur forestillende den hellige Bonifacius, Søfartens og Fiskernes Skytspatron.

Tilvenstre i Forgrunden (ligeledes ophøjet over Scenen) Fa'r Grenels Hytte. Bag den ser man i det Fjærne Landskabet sænke sig mod Havet i et brat affaldende Forbjærg, hvis Pynt er gennembrudt og danner ligesom en Hule eller Porthvælving. Yderst i Horisonten bryder Søen med hvide Blink mellem blaanende Klippeskær, hvoraf et enkelt hæver sig noget højere end de andre.

Midt paa Scenen i Mellemgrunden — den flade, sandede Strand — staar en nybygget Fiskerchaluppe, hvis to Master, en større og en mindre, er omvundet af Grønt og behængt med Vimpler og Flag.

Udenfor Grenels Hytte sidder *Jeanne-Marie* og *Lison* syende paa et gammelt Baadsejl.

Ved Chaluppen staar *Peyrapas* omringet af en Skare Fiskerdrenge og Piger, der entrer op og ned ad en Stige til Chaluppen, hejser Vimpler, fletter Grønt osv. Han morer sig med at sætte Børnene i Trit, knubser nogle, karesserer andre. De bliver ham omsider for besværlige.

Peyrapas.

Ingen Grøntsager fler! —

Fiskerpige.

Aa, en Fletning endnu?

En anden.

Lille Gudfa'r, lad *mig!* . . .

Fiskerdreng
(skubber hende).

Naada, Tøs, hvad vil Du!
(trænger sig frem med en Vimpel)

Peyrapas.

Skal Du træde din Gudfa'r paa Tæerne? . . .

Drengen.

Jamen —

Peyrapas.

Ingen Snik om en Snak! skrub nu af, allesammen!

Drengene.

Peyrapas, Peyrapas!

Pigerne.

Lille Gudfa'r!

Peyrapas.

Hold Mund!

Pigen.

Blot en Fletning til St. Bonifacius' Ære —

Drengen.

Blot et Splitflag endnu! . .

Peyrapas.

I skal, splitte mig, gaa!

(slaar ud med Armene, peger paa Baaden og raaber)

Tilside! den vælter . . . .

(Børnene farer skrigende bort fra Baaden, som staar ubevægelig.)

(ler) Det kunde de forstaa!

(skotter op til de To foran Hytten)

Den er bygget stiv og støt — det er Jean, som
skal bruge den;
den triller ikke rundt . . . . saa skal Antifer da
sluge den!

(Børnene kommer frem igen)

Vil I væk, I Kanaljer! gaa hjem, hver til sit,
og tag Stadstøjet paa . . . . Præsten er her om
lidt,
og han prøver, det véd I, om Neglene er klippet
og om Næsen er vasket og Haaret er strippet.

(Børnene trækker sig tilbage, han raaber efter dem)

Han er næsten værre Bussemand end Antifer —
hu ha!

(Børnene løber)

Lison

(til Jeanne-Marie).

Kusine, skal vi spørge ham? . . .

Jeanne-Marie.

Den Drukkenboldt!

Lison.

Aa hva' . . .

Peyrapas
(hilser derop til).

Jeanne-Marie — der er dog en Himlens Velsignelse af Unger her i Byen . . . .

Jeanne-Marie.

Hvad vil Du?

Peyrapas
(lægger Haanden bag Øret).

Om jeg vil? —
nej, Du og dine Lige, *I* vil — og saa blir der
disse udtryksfulde Poder i Forældrenes Lignelse.
Desværre — som med Grise: de er sødest som smaa;
blir de større, blir de Svin . . . eller hen derimod.

Lison
(peger paa ham leende, med en Gestus).

Nu ja — hen imod den Kant!

Peyrapas
(lægger Haanden over Øjet som en Kikkert).

Nej se til det unge Blod!
Velkommen, Jomfru Lison . . . . Du er smækker endnu?

Lison.

Ja — heldigvis i Bredden mindre fordringsfuld end Du!

Peyrapas.

Og samme rappe Mundlæ'r . . . . Gratulerer den Mand,
som Du skal gøre „lykkelig“.

Lison
(ler)

Javist, det blir Løjer!

Peyrapas.

Han maa heller købe straks — om han har lidt Forstand
paa de Varer — to rigtig godt udlærte Pappegøjer . . . .

Lison.

Du er høflig, maa jeg sige . . . .

Peyrapas.

. . . og holde dem med Æde,
naturligvis, og Renlighed — for saa at ha' den Glæde
at kunne dreje Halsen om paa Dyrene en Dag.
(ler)

Jeanne-Marie.

Dér hører Du! — den Tone, hvori de alle taler;
det er Jeans Kammerater . . . .
(afbryder og syer videre)

Lison.

De Mandfolk — pyt — de praler;
og saa er saadan Fyr dog saa føjelig og spag,
naar vi kaster lidt med Nakken eller fælder et Par Taarer.

Peyrapas.

Det passer paa en Krambodsvend, paa dem, der nusser Svesker
i St. Malô — men ikke paa de Gutter her, som fisker;
er Næven klemt om Roret eller om de tunge Aarer,
og gælder det at krydse mellem Klipper og Skær,
saa skulde vi nok tænke paa Pigebørns Taarer?
nej (klapper Baaden) saa har vi kun Tanker for Tøsebarnet her!
Hun har vel sine Luner, kan gøre os Knuder,
men hun skal ikke kæles for, blandt Lagner og Puder;
hun skal *tvinges* til at danse med sin raske Kavalér,
og hun skriger ikke op, naar han til en Anden ser;
ta'er han en Taar i Kroen, saa holder hun sin Mund,
selv om han skulde sejle hende og sig selv paa Grund;
og ikke skal hun sladre til Svigermo'r og Tante,
selv om hun skulde bjærge ham en Smule Kontrebande.
Se saadan et Stykke Kvindfolk er noget for Jean og mig —
og idag skal hun døbes og sættes i Vandet.

Lison.

Ej!
Det er derfor denne Stads med Grønt og med Flag?

Peyrapas.

Ja — ser Du: vi gi'er Møde — det nye Fisker-Lag,
Jean og jeg og alle de andre raske Gutter,
som Præsten ser skævt til — den fromme Guds-Mand;
han selv er gul af Faste, mens vi af Sundhed strutter,
naa, hvermand sin Lyst . . . . En Skik er nu Skik;
skade kan det ikke, en Smule Vievand,
og uden *det* er ingen Chalup af Stablen løbet;
naar *vi* blot faar Røgelse og Kor-Sang og Musik,
saa ta'er vi Straffepræknen og Præsten med i Købet.

(hilser med et Skrabud og begynder at gaa)

Lison.

Aa hør, Peyrapas . . . .

Peyrapas.

Jeg har grumme daarlig Tid,
jeg skal pynte mig en Smule — og ha' en Frokostbid;

men vi ses vel sidenefter . . . . iaften blir der Svir —
Dans er jo forbudt — man faar nøjes med . . .
(gør en Bevægelse) en Gier!
(gaar)
(Lison og Jeanne-Marie arbejder lidt i Tavshed: Lison rejser sig, sætter sig igen, rykker nærmere — Jeanne Marie flytter sig.)

Lison.

Jeanne-Marie! . . .

Jeanne-Marie.

Naa hvad vil Du? saa lad mig i Ro.

Lison.

Bare jeg rigtig vidste, hvad jeg egentlig skal tro . . . .

Jeanne-Marie
(kort).

Bare Du sad rolig — og syed som jeg! . . . .

Lison.

Nej jeg kan ikke mer — vil Du se mine Hænder —
nu stak jeg mig igen . . . .

Jeanne-Marie.

Din Stakkel!

Lison.

Ja Du ler!
men jeg siger Dig, Kusine, det svider, det brænder . . . .

Jeanne-Marie.

Skal jeg spytte paa din Vabel? — ræk hid . . . .

Lison.

Aa jeg béer!
Du gør Nar! — Du kan sagtens . . . . dine
Hænder er grove,
de har fingret saa meget ved Værk og ved Beg —

Jeanne-Marie.

De er *mindre* end dine — men vant til at sjove:
javist, lappe Sejl, det er ikke nogen Leg!
Du har sy't i St. Malô — det var fint Tøj og
Linned —
hvorfor blev Du der ikke, hvad vilde Du her?

Lison.

Jo — da Blæsten tog Fart og da Foraarssolen
skinned,
kom Længslen mod min Klippe-Strand, dens Øer
og Skær.
Jeg har glemt, hvad de hedder, jeg véd blot at
de ligger —
(pegende)
derude — ikkesandt? . . . .

Jeanne-Marie
(uden at se op).

Bonifacius — janok!

Lison.

Det er ganske som de svømmed — som levende
Prikker,
og yderst ser man tydeligt en enkelt Klippeblok;
dér maa Havet kunne bryde og Stormen kunne
tude —
dér bor da ingen Mennesker paa *den* lille Ø?

Jeanne-Marie.

Den ligger ganske øde — med Tang og Søgræs
klædt.
Folk er der ikke; — kun et gammelt Blokhus
staar der
med Proviant for dem, som i Havsnød er stædt.
Farligt ligger Skæret — ivejen for hver Skude,
som under Paalandsstorme vil holde aaben Sø
og som presser og krydser med det sidste Sæt
Klude . . . .
jo jo! den kan fortælle, den samme lille Ø.

Lison.

Hu ha dog! Fortæl — har Du været derude?

Jeanne-Marie.

I Magsvejr undertiden — i Stormvejr en Gang;
vi krydsed med Chaluppen, saa haardt som vi
kunde.
det gjaldt at klare Revet og saa at naa' til Land;
men Kulingen voksed, vi fik Baaden fyldt af Vand,
og just i en Vending vort Sejlskøde sprang . . . .

Lison
(afbryder).
Er det galt, naar det springer? . . . .

Jeanne-Marie.
— det véd da enhver;
saa galt, som naar man *drømmer*, at man midt
under Dansen
eller midt under Messen . . . .
(holder inde)

Lison.
Hvad?

Jeanne-Marie.
— taber sine Klæ'er!

Lison
(ler).
Aa Herregud, et Skørt kan gaa op . . . .

Jeanne-Marie.
Nej, *forstaa* mig:
jeg selv har drømt engang — at med Et jeg
nøgen stod —
og Øjne stirred paa mig — og jeg blev Is i
Hjærtet —
Svimmelheden greb mig og Vejret mig forlod.

Lison.
Og saadan gik det ogsaa i Chaluppen?

Jeanne-Marie.

Præcis!
det sortned for mit Øje, og alt mit Blod blev Is,
og onde Blikke syntes jeg at møde hvor jeg saa' —
det var som om jeg skulde af Rædsel forgaa.

Lison.

Hu ja, paa denne Kyst gaar det ganske farligt til.

Jeanne-Marie.

Blandt Skærene derude driver Antifer sit Spil!
Det er, som om bestandig hans Øjne man saa' —
han viser sig for Søfolk kort før de skal forgaa,
han lokker dem fra Kursen, han tryller Luftsyn frem,
han viser dem den sikre Vej til Havn og Hus og Hjem, —
og saa er de just lige ved Fordærvelsen . . . .
(hen for sig) Aa jo!
han lokker nok ogsaa andre til andet, kan jeg tro.

Lison.

Hvad siger Du — den Onde! Gud bevare mig vel, —
men I har jo dog en Helgen? . . .

Jeanne-Marie.

St. Bonifacius — ja!
efter *ham* er Skæret opkaldt, og *han* hjælper —
at forstaa,
naar man beder rigtig til ham — og man ellers
tror derpaa.
Dengang vi gik i Skole — saa troed jeg paa Alt;
men den nye Præst er kommen, og han *vil* med
Gevalt,
at vi skal være dydige og hellige og fromme,
da ellers ingen Sjæl op til Himlen kan komme,
men alle maa derned i den sorte Svovelgryde;
han præker og han ivrer om at dukke sig og
lyde,
hver Glæde vil han stænge og Dansen os forbyde;
og ve den arme Pige, som har gjort noget galt,
hun faar saamænd med rene Ord sin Kærlighed
betalt:
din ryggesløse Skabning, din letfærdige Tøs!
saadan gaar det ved Skrifte og paa Prækestolen
løs . . . .

(med et lille Suk)

men *skal* man være Helgen, gaar Fromheden i
Løbet,
og Tillid til Helgener saa nemt med i Købet.

Lison.

Du er en sælsom Pige; man véd ej, hvor man
har Dig,
om Du taler i Alvor . . . .

Jeanne-Marie.

— kommer an paa, hvor man ta'er mig;
i Hjærtesager, ser Du, forstaar jeg ikke Spøg.

Lison
(ler).

Nu! ta'er Du *det* alvorligt? Lad bare Præsten
snakke,
vi véd dog, hvad han gemmer bag den lange,
sorte Frakke,
han er Mandfolk som de andre . . . .

Jeanne-Marie
(smiler).

ja *var* han det endda!
men han er — næsten Engel. Og alle Byens
Tanter,
alle de gamle Jomfruer, er bleven hans Drabanter;
de gaar fra Hus til Hus — de faar Alting at vide,
da Konerne, naturligvis, er paa den fromme Side;
og Mændene — de dukker sig, kan ikke staa imod:
én lusker sig til Kroen ad en Omvej i det Fri,
én faar sig et Slag Kort eller har lidt Kæresteri —
det varer ikke længe, saa er Synden opdaget,
og over hele Linjen mod Synderen staar Slaget;
og den, som er besejret, af Konen og af Tanten,
og som maa døje Messer, han blir jo mørk og
vranten.
Min Fa'r er bleven Ivrer; forleden, som vi stod,
saa tog han til at skænde, ja slog, saa der kom
Blod.

Lison.

Hvad er det dog, Du siger? Hvorfor?

Jeanne-Marie
(kort).

Aa nok derom!

Lison.

Nej ud med Sproget skal Du . . . .

Jeanne-Marie
(kort).

Jeg skal kun, hvad jeg vil!
(slaar om i Tonen)
Fra Skærene derude — fra Chaluppen bort vi kom.

Lison.

Javist. Du var bange . . . drev Antifer sit Spil?
og hvordan slap I fra det, da Sejlskødet sprang?

Jeanne-Marie.

Det blev til en Rotur — den Rotur var lang.

Lison.

Men din Angest? —

Jeanne-Marie.

Den var ligesom bortblæst med engang.

Lison.

Aa fortæl!

Jeanne-Marie
(lader Arbejdet synke, fortæller gestikulerende).

Det blev bælmørkt — skøndt nys det var Dag:
Søerne som Bjærge, Toppene i Jag,
og de styrted frem mod Skærene og suged og
sled,
som vilde de rive Skær og Baad i Hvirvlen med
sig ned.
Men Bonifacius-Klippen stod trodsig og høj,
jeg tænkte, vi skulde knuses mod Stenvæggen
brat,
da hørte jeg Jean at raabe gennem Brændingens
Støj . . . .

Lison.

Ah! Jean var med i Baaden? —

Jeanne-Marie
(nikker).

Fa'r — og Jean — og jeg . . . .
Han raabte: „Ned med Sejlet — og Aarerne fat!
nu maa vi ro for Livet — her kender jeg Vej!"

Lison
(klapper i Hænderne).

Jeanne-Marie.

Og Jean de l'Ours sad agterst — forrest sad
Fa'r —
Jeg roed i Midten, og Braaddene vi skar;
vi mæled ej et Muk, men vi sled af alle Kræfter
— jeg mærked det i Skuldrene to, tre Uger efter;

Hvirvlen vilde ta' os — men Jean vidste Vej
ud og ind mellem Skærene . . . . jeg glemmer det ej!
Han styred, mens han roed, og naar en Braadsø brød,
saa nikked han og lo, som om Synet ret han nød;
og han saa' mig ind i Øjet — og varmt blev mit Blod:
jeg følte, selv om Djævlen kom, saa havde jeg Kraft og Mod!

Lison
(ser smilende paa hende og nikker).

Ja! Jean er stærk og modig . . . .

Jeanne-Marie
(afbryder utaalmodig).

Kort sagt — vi naaed Land;
Jean bar mig ud af Baaden, som var helt fuld af Vand,
og sagde, da han satte mig: Du ror som en Mand!

Lison
(lægger Armen om hendes Hals).

Du elsker ham! naa tilstaa! . . . . Du blir jo ganske rød —

Jeanne-Marie.

Nej, rødmer jeg, saa er det fordi . . . .

Lison.

. . . . han fandt Dig sød —
hvad ikke er saa sælsomt — og gav Dig at forstaa,
at han gerne vilde med Dig en Dag til Kirke gaa!

Jeanne-Marie.

Det sagde han slet ikke . . . . og jeg ønsked det ejheller.

(hæftig)

Hvad tænker Du om mig? tror Du sligt for mig gælder?
Jeg tør sige om mig selv, jeg er trofast og brav,
og jeg har ærlig holdt ham mit Løfte, som jeg gav,
men han . . . .

Lison.

er som de andre! Og du er en Nar,
som meget for alvorligt saadan Hverdagssag ta'er.

Jeanne-Marie.

Hverdags? . . . .

Lison.

Ja, hvad andet? Fortjener saadan Fyr
al denne Graad om Nætterne og al den Paastyr
med Papa, som bliver vred, og med Folk, som taler ilde,
fordi . . . aa jeg véd det jo, Kusine!

(vil kysse hende)

Jeanne-Marie.

Ti stille!

Lison.

Hvad skét er jo dog skét — saa lad glemt være
glemt:
jeg selv har det probért . . . . og det gaar ganske
nemt.

Jeanne-Marie

(lægger sit Arbejde, stiger ned med Lison ad Klippen til Forgrunden nedenunder).

Du er let — og kanske lykkelig; mens jeg er
stærk og stolt.
Ogsaa *jeg* har villet Lykken, har fast om min
Elskov holdt
med denne lille, grove og arbejdsvante Haand . . .
til jeg saa', at jeg kun for hans Luner var en
Boldt!
Jeg véd, han er den dristigste, den modigste af
alle,
højt flyver han over Flokken som Maagen over
Skummet,
og under hans Kys og Favntag det var som
Verdensrummet
i Bølger veg tilside — og gav Plads kun for
os To!
Det har jeg følt tilfulde — har ikke forlangt
hans Tro
og ikke fordret hans Løfter — har elsket hans
kække Mund
og ikke kunnet tiltro den en Løgn nogen Stund.

Jeg *vilde*, han skulde være den Første — uden
Lige —
han *vidste*, at han blev elsket af den stolteste
Pige:
og vi to tilsammen, uden Præst og Kirkegang,
trodsende Byens Klaffer, som altid gør Ret til
Vrang,
vi skulde være Spejlet for Ungdommen, for dens
Ret
til at arbejde, leve og elske! . . . .
(holder inde)

Lison.

Og saa? (ler) Ak ja, saa sprang
den skønne Sæbebobbel. Du stakkels lille Nar,
som for *fast* om det skrøbelige Ler — et
Mandfolk — taer?

Jeanne-Marie
(vender sig uvillig bort).

Lison.

Hvad er det, Manden vil? Han vil nyde os en
Stund.
Nuvel da, lad os foregribe ham i denne Nyden;
lad *os* besidde *ham* — og saa vende ham Ryggen,
før han kedes eller gør os til et Trældyr i sit
Køkken,
hvor han kniber os i Kinden — naar det lugter
godt fra Gryden.

Jeanne-Marie
(stamper med Foden).

Det svider i min Sjæl . . . . Hvad jeg gav, det gav jeg hen
af mit fulde, varme Hjærte til saa fuldgod Hjærtensven.
Og saa at se ham sværme med en Bande Kammerater —
at „føre“ denne Flok marodérende Soldater,
der alle har hans Fejl og bespotter hans Dyder,
der ikke naa'r til Skuldren ham, selv i hans værste Lyder!
At se ham dér blandt Smuglere — til Hælvten en Kræmmer,
der vover for Aagerkarle i Landet Liv og Lemmer!
At se ham ud paa Natten efter Kvindfolk at løbe,
hvis Gunst hver en Taabe for glatte Ord kan købe!
Og saa — og saa at tænke sig: *her* er det hvide Bryst,
som har skænket ham de Nætter saa fulde af kærlig Lyst —
som ikke kan nævnes falmet og ikke kan sigtes for Svig —
den Barm, som i hvælvet Ømhed bliver sin Stolthed lig!

(haanlig)

Aa dette Syn af Manden — af at se, hvor han blir lille,

hvor han for „Baand og Lænker“ — saadan
hedder det jo — frygter,
og derfor til endnu mere snærende Strikker flygter,
og kaster sit lyse Livsmod som Skarn for fygende
Vinde . . .
i Sandhed, det kan svide for *hans* Skyld herinde!

Lison
(griber hendes Arm).

Du elsker ham bestandig!

Jeanne-Marie
(gør sig fri).

Du tror mig vist *for* svag.
Hvad tænker Du om mit Hjærte? Jeg hader ham —

Jean
(som er dukket op bag Huset og nu viser sig halvt over Klippen, hilser smilende ned).

Ih se Goddag!

Jeanne-Marie
(vender sig bort, med et uvilkaarligt Ryk; behersker sig derpaa, og siger bittert til Lison).

Nu staar han ovenikøbet paa Lur . . . .

Jean
(ler).

Ja ikkesandt?

(stiger ned)

Lison.

Fy, Jean! det er en Skam! —

Jean
(gaar uden om dem; Jeanne-Marie viger tilside).

Blæser Vinden fra *den* Kant?
Bestandig forurettet — fornærmet . . . . hør!
Lison,
hvad mener *Du*? — nej se dog, hvor fin og
hvor fjong!
Du har forandret Dig til din Fordel, min Dukke!

Lison
(halvt skælmsk, halvt fornærmet, med et Sideblik til Jeanne-Marie).

Hans Dukke! Skal vi gaa? . . . .

Jean
(stedse spøgende, seende fra den ene til den anden).

Skal *jeg* blive her og sukke
alene paa Stranden? — er det virkelig din Mening?
Saa foretrækker jeg en Duet i Forening
med Jeanne-Marie! Vi skændes nemlig dejligt,
vi To:
om den „Bande" — Kammeraterne — og om
at gaa paa Kro
og løbe efter Pigebørn . . . jeg hørte det, aa jo!

Jeanne-Marie
(til Lison).

Kom!

Jean
(griber efter Lison).

Vent dog lidt! —

Lison

Saa slip mig! —

Jean

(stiller sig i Vejen for dem).

Du er vel ej af Glas —
en „Lilje“, som knækker, blot man kysser den
en Smule?
Vær fornuftig, Lison! *Du* er kommen ret tilpas
som den Glade mellem Glade — for jeg vil jo
ikke skjule,
at Jeanne-Marie er bleven lidt skrøbelig — lidt
sart . . . .

Lison

(tager Jeanne-Maries Haand).

Kan hændes lidt for fin for din grovere Art!
Hvis Du knækked *mig*, saa skulde jeg nok mage
det saadanne,
at Du skar Dig tilblods . . . .

Jean

(ler).

— paa de sønderbrudte Rande,
ikkesandt? Aa det evige Vrøvl om Hjærtesaar:
et Hjærte er et Hjærte, saa længe det slaar
i hæftig Takt med mit — og saa længe vi kan
nyde
tilsammen som en Nyhed den skønneste Lyst i
Livet,
saa længe har min Frihed i en Kvindes Haand
jeg givet,

men heller ikke længer! Det har jeg sagt dem alle;
og hvorfor, i al Verden, skal det Søde blive Galde?
hvorfor Fanden blive bitter, naar man fra hin-
anden gaar,
da jo dog intet varer, hverken Vind eller Strøm,
og allermindst den Kærlighed — der svinder som
en Drøm!
(til Lison)
Har jeg Ret eller ikke?

Jeanne-Marie.
(til Lison).
Ti Du stille!
(til Jean)
Jeg forstaar!
hun er kommen Dig tilpas — hun vil villig laane
Øre
til det Forsvar . . .

Jean
(ler).
— hvad Forsvar? . . . .

Jeanne-Marie
(fortsættende).
som Du gerne vil føre!
For *min* Skyld skal Du ikke ulejlige Dig mer';
og Lison er vist forfaren i alle Hjærtesager,
hun kender disse Fraser, som en Mand i Munden
tager
ret som den hvide Pind, der skal gøre ham usynlig
for hans eget bedre Jeg! Du kan le . . . .

Jean
(smiler).
Jeg vil ej nægte . . . .

Jeanne-Marie.
Men den Latter, Jean de l'Ours, den er ikke af de ægte.
Mig har Du aldrig narret — og narrer mig ikke heller:
jeg véd, hvad der herinde, for mig, som Alvor gælder;
jeg har ingenting at fordre af Dig — men Du har Alt
at stole paa hos mig, før dine Timer bliver talt.
Du kan ikke endnu forstaa det — men jeg véd, der vil komme
Forstaaelsens fulde Time, før din Time er omme.
Som Du er *nu*, saa hader jeg Dig af min ganske Sjæl,
kunde rive ud dit Hjærte og træde det under min Hæl;
men den Kraft, som stormer i Dig og river Dig overende
og gør Dig i mine Øjne til en Dreng og ej en Mand,
den vil, under voldsomme Skæbner, sin Strømretning vende
og slynge Dig op over Skærene og kaste Dig frelst iland!

Saa vogter jeg dette mit Had, som en Helligdom,
saa længe,
til dit Ansigt har forandret sig, Træk efter Træk,
til Du har følt dit Indre under Kramper sig krænge,
og kastet al din Galenskab med Væmmelse væk —
thi Du og jeg, som fødtes under Stormvejr her
ved Stranden,
vi passer daarligt sammen, saa længe Solen ler,
men vi har et sidste Ord at tale med hinanden,
før vi løses op i Havskum og er ikke mer!
(begynder langsomt at stige op til Hytten)

Jean
(farer sig med Hænderne til Hovedet).

Hvad er det for Ord, Du bruger? — hvor faar
Du dem fra? —
Du er overspændt — forrykt . . . . .

Lison
(nærmer sig ham smilende, koket).

Hm! en lille Smule — ja!
Kom, Jean! lad hende være . . . .

Jean
(barsk).

Tilside med Dig! — gaa!
Jeg er léd ved alle Kvinder . . . . .

Lison
(spydig).

Det er kommet lidt brat.

Jean
(vil stige op).

Jeanne-Marie! . . .

Fa'r Grenel
(staar i Døren, høj, mager, graahaaret; siger truende).

Jean de l'Ours!

Jean
(springer tilbage).

Ah! saadan at forstaa!

Jeanne-Marie.
(bedende, afværgende).

Aa, Fa'r dog . . . .

Grenel.

Forfører!

Jean
(ler).

Forfører? — saa som saa!

Grenel.

Er Du endelig dér — tør Du vise Dig igen — saa *skal* Du ægte hende! Vi skal tvinge Dig dertil!

Jeanne-Marie.

Fa'r dog — Fa'r . . .

Jean.

Paa Ære! et smukt Komediespil:
den krænkede Datter — den straffende Papa!
Nu er Fuglen fanget ind, som saa længe var fløjet,
— nu *skal* der gaas til Kirke — krybes i Brudetøjet! . . .
Den, som har sagt, jeg gør det — ved Djævlen! han har løjet!

(Jeans Kammerater kommer med et: Holla! omkring Klippen, hvorpaa Hytten staar. Quimpart, Bourdouin, Kergüel, Yvon og flere Fiskere og Smuglere. En af dem springer straks hen og omfavner Lison; hun snor sig fra ham med et lille Skrig — tydeligt nok paa Skrømt — og løber op til Jeanne-Marie, som har sat sig ned og skjuler Ansigtet i Hænderne.)

Jean.

Hej, Gutter! her er noget for Jer! . . .

Quimpart.

Haloj, min Dreng!
er Papa Grenel spendabel? . . . .

Bourdouin.

Gi'r han Vin? . . .

Kergüel.

Gi'r han Tobak? . . .

Jean.

Han har udstedt en Befaling: jeg skal i Brudeseng!

Yvon.

Hurra for Fa'r Grenel da!

Grenel.
(tordnende).

I ryggesløse Pak.
Havde jeg mine Kræfter — saa slog jeg ned
iflæng
og traf Jer efter Fortjeneste!

Quimpart.

Naa naa, gamle Dreng.
Du rutter med Skillemønten . . .

Bourdouin.

Han vender sine Lommer . . . .

Kergüel.

Og stritter ikke med Smaasten . . . .
(Paa Afsatsen, hvor Byen ligger, kommer Peyrapas frem, bærende en Vinkande, svinger med Huen og sætter Hænderne for Munden som en Raaber.)

Peyrapas.

Hej, hallo! Præsten kommer!
(Processionen kommer: to Kordrenge, svingende Røgelsekar, Præsten i Ornat (gusten, mager); Musikanter; Fiskere og deres Koner, efterfulgt af Tanterne (med store Kysehatte); tilsidst Børn og en enbenet Gendarm. Idet de passerer forbi St. Bonifacius-Støtten, korser de sig alle.)

Præsten

(træder op paa en lille Forhøjning ved Chaluppen, giver Musiken et Vink. at den skal tie).

Ifølge Skik og Vedtægt — og efter de Ældres
Raad —
skøndt noget imod *min* Vilje — skal jeg døbe
denne Baad.
Navnet er in blanco — jeg faar det først at vide,
naar med Vievandsbesprængning til min Handling
jeg skal skride.
Den sædvanlige Hymne-Sang — I mine kære
Venner —
den lod jeg falde bort . . . . da det ej er en
Bekender,
en troende Mand, der lod dette Fartøj bygge.
Dog *jeg* er ikke den, som skal kaste nogen
Skygge
— paa saa solklar en Dag, ved en saa ærværdig
Skik; —
jeg siger blot, at *hun* . . .

(peger over mod Jean)

Fa'r Grenel

(med stærk Stemme).

er en Usling, en Forfører;

(Uro, Mumlen)

Præsten.

Hvem falder mig i Ordet? — hvad er det, jeg
hører? —

Peyrapas.

Det er en gammel Ugle! —

Fa'r Grenel.

Det er *mig*, Pierre Grenel!
Hr. Pater, jeg har en Datter — Jeanne-Marie . . .

Præsten.

Nu — javel!
hvad Forhold staar hun i til Chaluppen — fortæl!

Peyrapas.

Til Chaluppen — det er *godt!* . . .

Præsten
(til Peyrapas).

Kan Du tie!

Peyrapas.

— som en Mus!

Præsten
(peger paa Baaden).

Skal den bære hendes Navn? —

Fa'r Grenel
(samler sig og taler med Besvær).

Jean de l'Ours kom til vort Hus,
— de var Legekammerater fra Barnsben, de to —
han røved min stakkels Pige hendes Hjærtefred
og Ro,
han sveg hende, gjorde han, skændigt — og løb
saa sin Vej
og lod hende sidde med Skammen . . . .

Jeanne-Marie
(rejser sig).

Nej, Fa'r!

Fa'r Grenel
(tvinger hende haardt ned igen).

Det siger *jeg!*

(Uro. Mumlen).

Første Tante.

Hvor skændigt! . . . .

Anden Tante.

Har man hørt Mage! . . . .

Peyrapas.

Se saa — nu gaar det løs!
alle Tanterne! — ro væk! . . .

Tredje Tante.

Den afskyelige Tøs!

Præsten.

Stille i Menigheden! Dette her maa undersøges.
Jeg kan ikke give Baaden et Navn, som er —
en Skøges!

Alle Tanterne.

O Gud for en Skandale! . . .

(De skriger op og truer ad Jean, som staar rolig med korslagte Arme over Brystet, og ad Jeanne-Marie, som atter har dækket sit Hoved med Tørklædet.)

Præsten.

Jeg siger: Stille! — ti!
med den hellige Handling er det for idag forbi!
(til Kordrengene)
Sluk Røgelsen! . . .

Peyrapas
(peger paa Baaden).

Aa, døb den — paa bedste Beskub!
hvad kan *den* gøre ved det — den uskyldige
Chalup?

Præsten.

Peyrapas! Du har kigget i Kruset —

Peyrapas.

Aa hvad — en gammel Vane!
jeg tæller bare Dryppene, som falder fra Tøndens
Hane.

Præsten.

O sørgelig Forvildelse, hvorhen Ens Øje falder! —
Jeg vil tale!
(slaar ud med Haanden)

Tanterne.

Tys!

Fa'r Grenel.

Hr. Pater, Eders Hjælp jeg paakalder —

Tanterne.

Tys!

Præsten.

Tal, Pierre Grenel! Har Jean — den Mand dér staar —
har han krænket Dig saa haardt, saa bør Boden være haard!

Fa'r Grenel.

Han skal gifte sig med Pigen!

Tanterne.

Fy!

Peyrapas.

Faa I ham dertil! . . . .
han ser just ikke synderlig ud som om han vil.

Præsten.

Jean de l'Ours!

Jean
(maaler ham og tier).

Præsten.

Din Forstokkethed er just det rette Svar; —
Du tilstaar, ved din Tavshed, at Du Pigen krænket har.
Sligt raaber højt mod Himlen: som dens Ombud paa Jord
er Gejstligheden den, der skal forske i Syndens Spor.
Din Synd er uaftvættelig — din Brøde kan Du dække
ved i Kirken din Haand til Synderinden at række.

Den hellige Ægtestand har i sig selv en Magt
til at lutre tvende Sjæle i ubrødelig Pagt:
naar Tid da er gaaet — naar I sammen mangen
Tørn
har taget med Livets Skæbner i Ydmyghed og
Tro,
naar I ret er bleven Lemmer i Menighedens Bo,
saa kan jeg døbe Baaden — naar jeg døber
jere Børn!

Første Tante
(knæler).

Hvor herlig talt!

Anden Tante
(kysser Præstens Kjole).

Guddommeligt!

Tredje Tante
(i Ekstase).

Den nidkære Guds Mand!

Tanter, Fiskernes Koner og Fiskere.

De *skal* — de skal ind i den hellige Ægtestand!

Fa'r Grenel
(bevæget).

Jeg takker Jer, Hr. Pater, og velsigner Jeres Kald!

Peyrapas
(til Jean).

Naa, Jean, nu kommer Turen til Dig! — Nej, se
dér!
den Smaa vil snakke med . . . . . ja, frit Slag
for enhver!

Jeanne-Marie
(har rejst sig, slaar Hovedklædet tilbage, siger bestemt).
Jeg taler for min egen Person. Hvem siger *skal*? —
jeg lader mig aldrig tvinge — nej aldrig . . . .

Tanterne.
Tvi Dig! tvi!

Jeanne-Marie.
Min Fa'r slog tilblods mig — han saa', hvor
jeg led,
hvor jeg sørged . . . . han aftvang mig, ak ja,
min Hemlighed!
Dengang var jeg *svag* — men siden blev jeg
stærk:
I kan drive mig ud paa Heden — ja nøgen i
min Særk —
I kan sulte mig og pine mig — og spærre mig
inde —
men aldrig — det sværger jeg, saasandt jeg er
Kvinde! —
aldrig skal I tvinge noget Mandfolk mig paa,
i Kirken eller udenfor . . . . Naa, Fa'r, vil Du
nu slaa?

Lison
(kaster sig imellem hende og Fa'r Grenel, der hæver Haanden).
Du rører hende ikke!

Fa'r Grenel.
Ulykkelige!
(lader Armen brudt synke, gaar ind i Hytten)

Tanterne
(hyler).

Tvi!

(Tanterne, Fiskernes Koner og de ældre Fiskere trænger raabende ind paa Jean. Kammeraterne slaar Kreds om ham.)

Jean.

Blot rolig, Kammerater! . . . .

Peyrapas
(griber sin Kande, som han har sat fra sig).

Slaa Vin — nej Vand — i Blodet!
gør I bare som Jean — *han* taber ikke Ho'det.
(klapper ham paa Skuldren)
Naa, saa tal Du, min Sønneke! Du holdt Dig
ret længe —
til en Omgang sund Fornuft kan de Damer og
Herrer trænge.
(gør et Skrabud for Præsten)
Med Hr. Paterens Tilladelse! —

Jean
(haanlig).

Det Spilfægteri
— med Præst — og Fruentimmer — og med
hende, Jeanne-Marie!
I har endnu ikke kendt Jean d'lOurs, maa I tro,
hvilket Vilddyr han er — hvor han har en
Bjørneklo!
(river Ærmet op og strækker truende sin blottede Arm imod de ældre Fiskere, der viger tilbage)
I har hvisket og tisket i Krogene om alle

de Synder, jeg har øvet med min Bande Kammerater;
I har sladret om at „smugle“ — og hidset Toldsoldater
— ja selv den sølle En-Ben, Gensdarmen dér, paa *os*,
for at ha' den Fornøjelse at se, om vi kan slaa's,
og at høre om vore Skrammer — mens I selv gik Ram forbi —
I, som hæler, mens vi stjæler, I med jeres Hykleri!

(Mumlen og Uro blandt de ældre Fiskere)

Nuvel ja, vi er Smuglere! det siger jeg paa Trods
af jer hæderlige Vandel — og af hende, Jeanne-Marie,
der er akkurat saa sippet og saa dydig som I!
Hvorfor hyle vel ad *hende*? hun er Kød af jeres Kød,
hun kan præke som den bedste, mens vi Stakler staar for Stød
af Djævlen og hans Anløb — og falder, troligt nok,

(ler)

fordi vi er en gudsforgaaen, ryggesløs Flok!
Hun har elsket mig: naa ja, det er stort eller smaat,
som man ta'er det; men *hun* ser det i et Lys, som kaster Skygge
paa mig, paa denne Synder, der ej vil bo og bygge

i et Kærligheds Paulun, hvor man har det lunt
og godt,
hvad saa Tanter, Præst og Menighed af Ondt
kan sammenbrygge!
Længst var jeg léd af Byen og al dens Maskepi
med Røgelsen, der kvalmer tæt og tung fra
Alterkrogen
og fostrer dette Fruentimmer-Præste-Hysteri!
Jeg er léd ved denne Kærlighed, der tror sig
saa fin,
fordi den ej er registreret ind i Kirkebogen,
fordi den er u-døbt som den Baad, der nu er *min*!
Bort vil jeg, ud som Smugler, som Kaper, med
min Baad;
den ler ad Saltets Taarer, som jeg ler ad
Kvindegraad:
og vil man ikke døbe den — som Hedning jeg
faar
forsøge med den min Lykke, før til Helved jeg
gaar!

Præsten
(løfter Hænderne).

Forfærdeligt!

Jean.

Chaluppen i Vandet, Manne! — høj!

(Han selv og Kammeraterne springer hen til Chaluppen, slaar Støtterne fra, og skyder den paa Ruller ud i Strandkanten, hvor de alle entrer ombord.)

Peyrapas
(svinger sin Vinkande).

Se *det* var en Tale, som kan vaske sig — føj!
den maa skylles ned med Draaber! . . . Nu
kommer jeg — halløj!

(drikker og gaar efter de andre ned til Baaden, hvor han med Besvær bliver hjulpet op)

Præsten.

At Himlen ej kan træffe ham med et af sine
Lyn! . . .
Paa Knæ, mine Dyrebare! — vend Jer bort fra
det Syn!

(Hele Menigheden knæler med Ansigterne vendt mod Præsten. Børnene, som er fulgt efter Baaden helt ud i Strandkanten, bliver skrigende drevet tilbage af den enbenede Gensdarm, der langer ud efter dem med sin Stok.)

(Jeanne-Marie staar oprejst udenfor Hytten, knugende Lisons Haand, stirrer ud mod Baaden.)

Jean
(agterst i Baaden, tager Vinkanden fra Peyrapas, drikker og raaber leende, idet de hejser Sejl).

Et Ord, Hr. Pater! . . .

Præsten
(vender sig).

Hvad er der? — Sig at Du lod Dig
forblinde —
at Du angrer . . . . .

Jean
(haanlig).

. . . . I vilde jo splejse mig! det ligger Jer svært
paa Sinde.
Nuvel, jeg sværger højtideligt . . . .

Præsten
(urolig).
Sværg ikke!

Jean
(med opløftet Haand).
Den første Kvinde
— forstaar sig unge og smukke — jeg møder
fra denne Stund . . . .

Præsten
Nu? . . . .

Jean.
Var det end selve Djævlen: — jeg
gifter mig med hende!
(Baaden glider bort tilvenstre.)

Præsten.
Bort! — udstødt af Menigheden! Tvi over
Synderen! . . . .

Fiskere, Koner og Tanter
(hylende).
Tvi!

Præsten.
Kom! hurtigt til Kirken, at bede! . . . .
(iler tilhøjre ind til Byen med hele Skaren)

Jeanne-Marie
(har fulgt Baaden med Øjnene, indtil den er borte; løber ned fra Hytten, tværsover Forgrunden til Bonifacius-Støtten, hvor hun kaster sig ned).

St. Bonifacius! staa ham bi!
Jeg beder til Dig saa inderligt, med Hjærte og Mund —
beder til Dig, og tror paa Dig, som jeg troed i Barndommens Stund:
Du, som er Sømandens Hjælper, Du, som forstaar hans Sind
og kender hans stride Veje, naar han tumles af Vejr og Vind,
Du, som kan Farerne maale, fatte hans Overmod
og se, hvor det vokser af Afgrunden frem, som daglig truer hans Fod:
o ræk ham en Haand ved Svælget! lad ham ej synke derned —
Du, som er knyttet til Sømandens Liv ved Forbøn og Kærlighed!
(rejser sig, knytter Tørklædet fast over Brystet som ved en fattet Beslutning)

Lison
(er fulgt efter hende).

Hvad vil Du? —

Jeanne-Marie.

Følge ham, vil jeg — op over vilden Sti —
følge ham — til jeg kan frelse ham!
(iler opover tilvenstre)

Lison
(alene tilbage).
Saa! nu er den Glæde forbi! —
Det gaar dog forskrækkelig hurtigt . . . bare en
Snes Minuter:
saa er *hun* væk, og *Jean* er væk, og med *ham*
de raskeste Gutter!
(med et Suk)
Og nu kan man gaa, hvor man kom fra — og
sy og sy uden Ende.
(kaster med Hovedet, ler)
Aa skidt! kan man ikke faa Sømænd fat — faar
man nøjes med Krambodsvende!

ANDEN HANDLING

En lille Vig mellem Klipperne længere oppe ad Kysten, hvor Landskabet løfter sig i større, mere sønderrevne Masser.

I Baggrunden tilhøjre fører en snoet Sti op over de terrasseformige Afsatser til Forgrunden, der danner en Indsænkning om en Kilde, hvor en Snes Mand kan finde Plads. Tilvenstre taarner Klipperne sig op i vilde, groteske Former. I Baggrunden lander Jean de l'Ours med sine Kammerater Peyrapas, Quimpart, Bourdouin, Yvon, Kergüel og flere Smuglere og Fiskere, alle bevæbnede.

Jean

(springer først iland fra Chaluppen).

Her er Stedet! — her er *vi!* — her skal Bryllupsgildet staa . . . .

(ler og svinger Huen)

om jeg finder mig en Brud!

Peyrapas

(følger efter).

Vi gør Razzia iland

hos de dumme Faare-Bønder!

(til de andre)

Tag nu fat, alle Mand!

Baaden ind! — og saa Varerne! — lidt rapt
skal det gaa!

(De trækker Baaden helt ind: bærer Kasser og Tønder, Foustager, Kister, Vareballer osv. op over Klipperne og lejrer sig omkring Kilden. Aftenrøden lægger sig lidt efter lidt over de øverste Klipper).

Peyrapas

(slaar Spunsen af et Rom-Fad, peger paa Kilden).

For Vandet sørger Antifer — for Spritten sørger vi!
Det er jo „Djævlekilden!“ . . . .

(skubber til Quimpart)

Quimpart.

Aa snak da? —

Peyrapas.

Hi hi!
Du har dog hørt om Antifer? . . .

(Mumlen og Latter)

han færdes her paa Stedet
som en Spøgefugl, Quimpart! og har vistnok
ofte vædet
sin Snabel her i Truget — af Mangel paa andre
Varer.
Vi har Rommen — som vi kneb fra den store
Vestindiefarer!

Jean

(ler).

Vi har baade Rom og Vin! Lad mig smage!
. . . den gaar an!
Antifer skal leve! — Han skal leve — alle
Mand!

(Alle)

Antifer skal leve! —

Peyrapas.

Quimpart blir bleg om Næbet!
Folkens! — en Idé . . . *han* skal bære Brude-
slæbet;
vi gør ham straks til Kvindfolk! Op med de
fine Kasser!
lad os finde noget Stads, som til Jomfruen passer.
(Under megen Lystighed aabner de Kasser. Kister og Vareballer. begynder at udstaffere Quimpart som Dame.)

Quimpart
(værger for sig).
Men jeg bærer jo dog Skæg . . . .

Peyrapas.

Aa lidt Haar under Næsen –
det er just Kryderiet paa saa yndigt et Væsen.

Quimpart.
Men min Taille er for svær . . . .

Peyrapas.

Jeg har Brudepiger kendt,
som stod hemmelig Brud — med en Taille! . . .
(viser) saa omtrent!

Jean.
Yvon! Du er skægløs — Du søger din Lige
i Kyssetøj — *Du* bliver den anden Brudepige!

Yvon
(idet de klæder ham paa).
Men, hvem skal jeg da kysse? . . .

Jean.
Din Nar, det er *mig,*
som skal kysse denne Nat . . . . næste Gang
blir det Dig!

Bourdouin.
Og Præsten?

Peyrapas.
Jeg er Præst!

Kergüel.
Nej lad mig . . . .

Peyrapas
(ifører sig en lang hvid Kutte).
Gaa Du væk!
din Næse er *for* rød, og din Mine for fræk.
Jeg ser ud — ikkesandt? — i denne lange Talar,
som om jeg paa en Verden af Skrifte-Synder
bar;
og *dem* bærer jeg med Anstand — selv om
Vægten mig tynger! —
jeg kan messe som en Gedebuk og snøvle, naar
jeg synger.

Bourdouin
(med en Natskjorte).
Saa vil *jeg* være Kordreng — den ene . . . .

Kergüel
(ligeledes).

jeg den anden!

Peyrapas.

Nu! saa er alt i Orden — uden Bruden . . . .

Jean.

Ja, for Fanden!
hvor faar jeg hende fat? . . .

Peyrapas
(med dyb Stemme).

„Hvo, som søger, han finder!“
(hælder Vin op)

Jean
(svinger et Bæger Vin).

Hej, Gutter! — ud! — støv op iblandt Bøndernes Kvinder —
driv dem herned til Stranden — med det Onde eller Gode —
dem, som I bedst kan tænke Jer er efter mit Ho'de!
I mit Ho'de sidder Øjne: de skal kende Behag
i en Vækst, som er rank, og en Runding — ej for svag;
ingen Tykke! — velbekomme! men heller ingen Rangler,
hvor man ser, altfor tydeligt, paa Afstand, hvad der mangler.
Øret skal være lille, og Munden frisk og rød —
maa gerne være stor, naar den bare er blød;

Midjen skal gaa indefter, og Hoften skal gaa ud;
Øjet kan være fugtigt — men ingen fugtig Hud;
jo, Haanden en lille Smule . . . de røber, disse
Hænder,
naar de føles som kolde, hvor hedt det i Hjærtet
brænder.
Alder — ubestemt, mellem tredve og femten;
ikke for højtidelig, men oplagt til Skæmten,
til Fjas og Løjer og Langkaal . . . .

Peyrapas
(sysler med en Drikkekumme og Vinkander).
Langkaal — det er godt!

Jean.
Kort sagt, find mig et Barn — som har Børne-
skoene traadt,
og kastet, med Hæl og Saaler, det moralske
Overlæ'r bort!

Peyrapas
(gnubber sig).
En rigtig lille Satan — af den *lidt* bedærvede
Sort!
Du, Jean! jeg brygger en Bolle — til Ære for
din Frue —
Rom og Bordeaux og Rhinskvin, dertil Bour-
gognes Drue.
Kom her, fyld i, Kammerater! — tænd Kviste
og Kvas i Lue! —

ædru finder vi ingen, om nok saa hidsigt vi søger,
men har vi *Rus*, saa ser vi en Satan i alle Kvinder:
og derfor, en Sang til Gejsten, som om Antifers
Kilde spøger!

Jean
(tømmer sit Bæger).

Ja, Gejsten! —

Peyrapas
(ligeledes).

Han skal leve! —

Jean.

Hvis han findes! . . . .

Peyrapas
(klør sig bag Øret).

Naar jeg besinder
mig rigtig paa denne Vise . . . . fordømt! saa
har jeg den glemt.
Der *findes* vist ingen Antifer! — —

Jean.

Din Gavtyv — det er for nemt.

Peyrapas
(peger leende paa Quimpart).

Det er *hendes* Skyld! hun ryster i Bux . . . .
forlov! i sin Puds; —
naar bare jeg nævner Djævelskab, saa løber hun
paa en Studs!

Quimpart
(tømmer et stort Bæger).

Jeg? . . . ikke bange for Djævlen
— om jeg traf ham og hele hans Hær!

Peyrapas.

Kan være, han følte sig truffet selv, ved at se Dig
i Damek1æ'r!
(De ler: deres Latter gentages bag Scenen.)

Quimpart
(ængstlig).

Hvad var *det?*

Peyrapas.

Det var Ekkoet, Tosse! . . . Se, Djævlen kan
skifte Ham:
ofte skjuler han Kløerne i Skikkelsen af et Lam;
og naar man vil klappe Lammet og kysse dets
søde Snude,
saa kradser det — ret som dit stubbede Skæg . . .
og saa er „Fortryllelsen“ ude.
(Latter — som ligeledes gentages)

Jean.

Et prægtigt Ekko! — Din Vise? . . . .

Peyrapas.

Her er den! — men først: fyld i!
Du hjælper mig vel, som altid, med Tekst og
med Melodi?
(Jean tager en Guitar fra en af Smuglerne og akkompagnerer Peyrapas' Recitation, idet han selv falder ind med.)

Peyrapas
(gestikulerende — meget grovkornet).

Naar Mørket kommer listende
paa Strømpesokker frem,
saa lister ogsaa Antifer
fra Hulens mørke Hjem.

Jean
(Jean falder ind — burlesk alvorlig, som et Barn, der spørger).

Hvor ligger denne Hule? —

Peyrapas.

I Nord og Vest og Øst: —
der findes saa meget Djævelskab
langs hele Bretagnes Kyst.

Jean.

Gaar Antifer paa Strømper? —

Peyrapas.

Javist gør han saa!
hvor skulde han ellers Futteral
til sine Lægge faa?

Jean.

Og er han ellers velskabt? —

Peyrapas.

I Nord og Vest og Øst
der findes ingen Mor's Sjæl
med saadant hvælvet Bryst.

Jean.

Hvad driver han for Kunster? —

Peyrapas.

Han gør smaa fikse Hop,
og vugger sig i Hofterne —
og løfter Kjolen op.

Jean.

Gaar Antifer med Kjole! —

Peyrapas.

Javist gør han saa!
man kan dog ej i snævert Liv
og Underskørter gaa.

Jean.

Men er han da en Dame? —

Peyrapas.

Derom faar Du Besked,
naar Du lidt mer' end jeg om Liv
og Underskørter véd!
(gør en Pirouette og slutter med et Skrabud).
(De ler, klapper i Hænderne, drikker og larmer.)

Quimpart.

Var *det* det hele? —

Peyrapas.

Tre Fjerdedel kun! Der mangler — en lille Smule:
akkurat nok til at Damer kan under Skørterne
Resten skjule!

Yvon.
(som har staaet lidt ovenover de andre og spejdet opefter).
Funtus! et Fruentimmer!

Jean
(hurtig).
Hvor da?

Yvon
(peger).
Deroppe — se dér!
øverst — hvor Klipperne hælder mod Solens det sidste Skær!
(De stimler alle sammen, løfter sig paa Tæerne og kigger.)
Aa, nu forsvandt hun! . . . .

Jean.
(vil op).
For Pokker!

Yvon
(holder ham tilbage).
Nej bi! . . .

Bourdouin.
Lad mig! —

Kergüel.
Nej lad mig!

Jean.
Ingen Dumheder, Folkens! her kommanderer *jeg!*
Buser vi paa — saa skræmmes hun blot — og kunde løbe sin Vej.
Duk dig, Yvon! og list dig . . . .

Yvon.

Der er hun igen!

Jean.

Min Tro! —

Det lader til, hun har set os . . .

Peyrapas.

— og tager det Syn med Ro!

Bange synes hun ikke!

Jean.

En svaj og smækker Gestalt!

se, hvilke spænstige Lemmer! Nu springer hun . . .

Peyrapas.

Aa! hun faldt!

Borte har taget ved Pigen! . . .

Jean.

Nej nej, dér er hun igen!

Hun smiler — med Fingren for Munden! . . . .

(kysser ad hende paa Fingren)

hun er *min!* — hun kommer herhen!

(Under vekslende, stærkt rødt, køligt blaat, og atter straalende gult Lys bevæger en ung, smidig Kvinde sig fra de øverste Klipper ind igennem Afsatserne, saaledes at hun snart ses, snart er skjult, og atter dukker frem. Hun er yderst koket; klædt i den mest udfordrende Incroyable-Dragt fra Aarhundredets Begyndelse.)

Jean

(byder hende Haanden ved den sidste Afsats).

Tør vi vel have den Ære? . . .

Hun.

(nikker smilende, hopper ned ved hans Haand, lægger Fingren for Munden med en Gestus).

Jean.

Aa, jeg forstaar det — tys!
Et Løfte (hun nikker) *det* respekteres! Tillad mig . . .
Haanden til Kys!

(kysser hendes Haand galant og fører hende til Sæde ved Kilden, hvor alle grupperer sig om hende)

Jean

(spøgende).

Ja — saadan et Løfte kan binde! Ogsaa *jeg* har aflagt en Ed
og sat en Trumf paa mit Udsagn — ret drabelig, det jeg véd! —
Vi er en Flok lystige Fugle, som dyrker de frie Glæder,
et Samfund, hvis Love det videste Maal af Frihed for hver tilstæder.
I Handel og Vandel det gælder, at hvad jeg har taget som *mit*,
det ejer jeg — ganske uanset, om det ogsaa for nylig var *dit!* —
Enhver er Tyv i sin Næring: det gælder om Gods og Guld,
det gælder om Kys og Favntag; — naar blot jeg har Favnen fuld,

saa æres jeg dog som en Stormand, en Allerhelvedeska'l,
og ingen tør pege paa mig, og sige: den Fyr, han stjal!

Hun
(tilnikker ham smilende sit Bifald).

Jean.
I har — om jeg saa maa sige — ret fritforstaaende Blikke;
nuvel, én Ting kan jeg love — *kede* Jer skal I ikke!
Altsaa, tag Plads i vort Samfund . . . .
(afsides til Peyrapas. leende)
Tror Du, at hun er stum?

Peyrapas
(blinker til ham).
En fornem Dame paa Æventyr! Peyrapas er ikke saa dum:
de har tidt de særeste Indfald, de fornemme Frøkner og Fruer,
som keder sig hos deres Ægtemænd eller i deres Fa'ers Stuer;
af Frygt for at røbe noget i en sød lille Hyrdestund,
slaar de hellere Laas paa Forhaand for den allerkæreste Mund!

Jean
(puffer ham tilside og byder hende).

Lyster min stumme Dame — Sydfrugter — Kager og Vin?
denne Bourgogne er ypperlig — og her er en sød Appelsin!
Musik kan vi ogsaa gøre — og synge en Vise dertil.
Lyster min stumme Skønhed at høre lidt Sang og Spil?

(Hun nikker smilende til alt, spiser, drikker, sender Jean forlibte Øjekast, ser sig koket omkring: Jean rykker nærmere til hende — medens Peyrapas paa et Vink skænker op af Bollen, hvorunder Ilden flammer.)

Jean.

Min Naadige! jeg skal forklare . . . . vi fejrer en Bryllupsfest.
Her ser I de Brudepiger! han dér — med Forlov — er Præst!
Studeret har han — en Smule — *nok* til at splejse et Par,
som ikke til Ritualet *for* store Fordringer har.
Og véd I, min Naadige videre — at *I*, ved vor glade Fest,
er noget nær nu den vigtigste — og dertil en *tvungen* Gæst!

(viser paa sine egne og de andres Vaaben)
(Peyrapas tilnikker ham sit Bifald.)

Hun
(tømmer smilende sit Bæger, trykker Jeans Haand til sit Bryst).

Jean.

Ah! dermed er Komplimenter og Omsvøb heldigt forbi —
det Haandtryk siger mig meget . . . og nu til vor Ceremoni!

(bøjer sig imod hende og fører hende frem)

Fornemme Damer — de har dog den Resoluthed engang,
mens Fiskerpiger og Folkets Børn gør Snikken og Snakken saa lang.

Peyrapas

(paa hvem Vinen — som paa dem alle — kendeligt spores, klasker i Hænderne og slaar sig over Knæet).

Og nu vil jeg messe, min Sandten — og vise, hvortil jeg du'r:
først en moralsk lille Rundsang — saa ta'er vi en from lille Tur!

Jean

(overgiven).

Kontredans! Kontredans! prægtigt! — graciøs — og let og behændig:
Hr. Pater! af Hensyn til Bruden — lad Sangen blive anstændig!

Peyrapas.

Bevares, min Søn! saa anstændig som noget Bibelsprog . . . .

(med et Skrabud)

Min Naadige stødes vel ej af en Tekst — fra den gamle Mosebog?

Hun
(spiler Øjnene op, synes at betænke sig —).

Peyrapas
(forklarende).
Teksten om Haven — og Æblet . . . og . . . .

Hun
(nikker hurtigt bifaldende, og gør en Pirouette).

Jean
(holder hende i sin Arm).
Samtykke! — det var jo rart.
Træd an — mine Damer og Herrer! — træd an! det skal gaa i en Fart.

(De stiller sig op i to Rækker overfor hinanden. Peyrapas synger for; Jean spiller og falder ind i Teksten. Saa synger Koret Refrainet og danser dertil en Slags Tur med Kæde.)

Peyrapas.
Der var engang en Have
med smaa og store Dyr,
i Haven stod et Æbletræ,
derunder sad en Fyr —

Jean
(falder ind).
— saa ensom, aa det Skind!

Peyrapas.
— han sad saa ensom, stakkels Fyr,
og saa' paa alle Havens Dyr
og keded sig gudsjammerligt.

Jean.

— og saa sov Manden ind!

Jean

(fører Kæden og synger).

Saa vandrer vi, saa vandrer vi om Æbletræet
rundt,
og ikke kender Forskel vi paa Godt og paa Ondt:
paa surt eller sødt,
paa haardt eller blødt,
paa hvad, der er tilladeligt, og hvad der er en
Skam:
for vi er saa uskyldig' som et fromt lille Lam.

Peyrapas.

Han vaagned op omsider
og tog sig til sin Ryg,
han følte noget stikke sig,
ej! det er vist en Myg?

Jean.

— montro han havde Ret?

Peyrapas.

— men da han nu ivejret saa',
en Dame fik han Øje paa,
og hun var ganske klædt som han

Jean.

— og det var meget let!

Kor:

Saa vandrer vi, saa vandrer vi om Æbletræet
rundt osv.

Peyrapas.

Han rejste sig og bukked,
hun kniksed og hun lo,
saa stod de ved det Æbletræ:
der var kun Plads for to

Jean.

— nej det var dog fatalt!

— og sulten var de begge to,
og Træet det bar Æbler jo,
saa tog de et og delte det

Jean.

— og saa gik det dem galt!

Kor:

Saa vandrer vi, saa vandrer vi osv.

Peyrapas.

Men havde selv jeg siddet
som han, den stakkels Fyr,.
og kedet mig gudsjammerligt
i Haven blandt dens Dyr

Jean.

— aa ja, det vil jeg tro! . . .

Peyrapas.

— og havde jeg en Dame sét,
og havde Damen til mig let,
saa havde vi vist Æblet delt

Jean.

— ja ganske som de to!

Jean.

Saa vandrer vi, saa vandrer vi om Æbletræet rundt,
og ikke kender Forskel vi paa Godt og paa Ondt:
paa surt eller sødt,
paa haardt eller blødt,
paa hvad, der er tilladeligt, og hvad der er en Skam:
for vi er saa uskyldig' som et fromt lille Lam!

(De kredser overgivent, under groteske Løjer, omkring Jean og hans Dame i Midten. Hun trykker sig meget kærlig ind til ham, han er Fyr og Flamme af Beundring.
Saa danser hun en Solo — som henriver dem alle til larmende Bifald).

Quimpart
(som Brudepige, søger at efterligne hendes Bevægelser).

Naa! *jeg* kan da ogsaa danse . . . .

Yvon
(ligeledes).

Og *jeg!* . . . .

Peyrapas
(skrællende en Appelsin).

Nej — der mangler lidt Takt!
Og nu til Ceremonien! — gesvindt, lille Børn,
giv Agt!

(putter Jean og hans Dame hver en Halvdel af Appelsinen i Munden)

Kærlighedsæblet er ligelig delt — og Vin skal
besegle den Pagt!

(tager to fyldte Bægre fra de knælende Kordrenge (Bourdouin og Kerguel) — smager først selv derpaa, synes tilbøjelig til at drikke ud — men rækker saa Jean og hans Dame hver sit Bæger, idet han gør Dikkedarer over deres Hoveder)

At spørge, om *han* vil ha' hende, og om *hun*
vil ha' ham,
det synes mig overflødigt — ja næstendels en
Skam:
de røber det nemlig for tydeligt! . . . .

Jean
(afbryder, idet han knuger hende til sig).

Ja! — Lyst imod Lyst!
Tilbøjelighed mod Tilbøjelighed — og Bryst imod
Bryst!
Jeg taler slet ikke om Hjærtet — derom har jeg
hørt for tidt:
men Alt, hvad jeg rummer af Galenskab — o
skønne Dame — er dit!

Peyrapas
(pathetisk, med udstrakte Hænder).

Saa erklærer jeg herved Parret for Ægtefolk at
være: —

gør eders slægtformerende Bestemmelse skyldig
Ære!

(Jean omfavner sin Dame højtleende.)

Yvon
(raaber).

Tempèten! hej, Tempèten! . . . .

Jean
(klapper i Hænderne).

— vor gammel-bretonske Dans,
som ender med Strømpebaands-Løsen! — stil op!
— i Kreds og i Krans!

(Han løber hen til en af de oplukkede Kister, tager en Favnfuld brogede Schawler ud og kaster dem til Kammeraterne, som alle drapperer sig med dem og derpaa stiller sig i en Halvkreds. Det smukkeste Schawl overrækker han sin Dame.)

Hun figurer med det foran hver enkelt i Kredsen, der søger at besvare hendes kokette Bevægelser, Bøjninger og Vridninger paa bedste Maade. I Begyndelsen er Dansen langsom, Trinene og Stillingerne afmaalte — det Hele antydende et lidt efter lidt optrækkende Uvejr. Men efterhaanden som hun nærmer sig *Jean*, der staar yderst paa højre Fløj, bliver Bevægelserne kaadere, dristigere, vildere — og hun ender vis-à-vis Jean i en Slags voldsom Reel.

Jean og Peyrapas
(ledsagende Dansen hver paa sin Guitar, under Vekselrecitation).

Jean.

Hejsa! de fornemme Damer — de kender dog
deres Kram!

Peyrapas.

Al den forlorne Pænhed — den skyder de som
en Ham!

Jean.

„Selskabet“ vender de Ryggen — Instinktet det
er just *vort:*
vi Gutter, som kasted fra Vuggen af . . . .

Peyrapas.

baade Bleer og Bukser bort!

Jean.

Først tripper de paa Stedet —

Peyrapas.

en Smule, en Smule!

Jean.

De vilde saa gerne Djævlen —

Peyrapas.

bag Livstykket skjule!

Jean.

Men Djævlen tager Tilløb — o!

Peyrapas.

og springer op — og blir til to!

Jean.

Nej, se det hvide Tvillingpar,
som gemt for Verdens Øjne var. —

Peyrapas.

som ser i al Uskyldighed
paa Verdens Mandfolk ned!

Jean.

Hejsa! de dejlige Damer — de kender dog deres
Kram!

Peyrapas.

De lægges i Vuggen som Engle — de skyder
som Djævle Ham!

Jean.

Og alle de dumme Mandfolk — Gutter af første
Sort:
de kaster for alt dette Djævelskab . . . .

Peyrapas.

baade Frakke og Bukser bort!

Jean.

(slænger Guitaren).

Spille kan hver Bønhas,
og synge kan hver Nar:
hej! danse, danse vil jeg
til Fanden mig ta'er!

(nu er Damen lige ud for ham)

og kysse vil jeg Haand og Mund,
og Armen trind og Barmen rund,
ja favne Knæ og kysse Fod
med Havets hele Overmod,

naar kogende dets Hvirvel-Vand
fremstyrter mod den nøgne Strand
og løsner Klippen i dens Rod
og knuger den og kryster den
med samme sydende Gevalt,
saa hed, som jeg, saa gal, som alt
mit vilde Sømandsblod!

(Kammeraterne omkredser i vild Runddands Jean og hans Dame i Midten.)

Peyrapas

(udenfor Kredsen. tumlende om under ellevilde Fagter).

Hejsa, Bro'r Jean! Du er oppe idag;
der er Stormvejr i Dig, min Gut!
Skyerne trækker nu sammen — aa ja —
og Himlen gi'er snart Salut:
naa! saa lad Klipper og Fjælde
om Brudenatten fortælle —
Svir! det er noget, som *vi* kan forstaa:
lad saa Fanden ta' Dagen derpaa!

Jorden er blevet til Havet idag;
der er Slinger i Valsen, min Gut!
alt, hvad der staar her i Verden — aa ja —
det falder i næste Minut:
naa! lad det ramle tilsammen!
jeg siger Prosit! og Amen! —
lad i en Runddans det Hele forgaa,
og lad Fanden ta' Dagen derpaa!

Runddansen hører op: Kredsen stimler tæt sammen om Jean, der knæler for sin Dame.)

Quimpart
(raaber, idet han skubber de Nærmeste tilside).
Strømpebaands- Strømpebaands-Løsen!
Kammerater! gør Plads — jeg vil se! . . . .

Peyrapas
(tumler hen til Kredsen og kigger de Nærmeste over Skuldrene).
Bare jeg ej — (hikker) var saa gammel idag
og tyk! — (hikker) det er rigtigt, min Gut!
spise sin Kærest med Øjnene — ja —
det staar ingen Steder forbudt:
spis hele Redeligheden,
men Du bør begynde franeden! —
rask, Kammerat! herfrem med din Haand
og løs hendes Strømpebaand!
(Det bliver pludselig mørkt — Kammeraterne udstøder et højt Brøl og stimer forvildet ud fra hverandre — de staar et Øjeblik rædselsslagne.)

Peyrapas
(holder fast i Quimpart, som vil løbe).
Hvad er der? — saa staa dog, din Kryster! . . .

Quimpart.
Tilside! — væk! — jeg vil hjem!

Peyrapas
(rusker ham).
Hvad er der? . . . .

Quimpart.
Tøsen er Djævlen selv — hun stak
Hestefoden frem!
(løber ud)

Peyrapas.

Aa Sludder med jeres Djævel . . . . Ah! . . . .

(Vender sig: Antifer ses staaende oppe paa Klippen over Kilden i rødt Lys; Damen er forsvunden; Jean knælende med bøjet Hoved, Armene knuget for Ansigtet. Vild Flugt; nogle af Kammeraterne kaster sig ned og kryber ud paa alle Fire; Resten river Peyrapas modstræbende med sig.)

(Der er et Øjebliks Stilhed.)

Jean

(rejser sig — gør et Spring tilbage — trækker en Pistol frem og sigter).

Antifer

(med mægtig Røst).

Skyd! — og Kuglen vil vende tilbage imod dit
Bryst! —

(haanlig)

Vi blev jo dog givet tilsammen — Lyst imod
Lyst!
Tror Du, det Hele var Løjer? — *den* Pagt sletter
Ingen ud:
Tilbøjelighed mod Tilbøjelighed! . . . . saa kom
nu og følg din Brud!

Jean

(lader Vaabnet synke: siger fortvivlet, tænderskærende).

Umuligt! — *Kan* det da være saa? . . . *er* der
en Antifer til?

Antifer

(ler højt: Latteren gentages bag Scenen).

I dumme Menneskeskabninger! — I sætter ind
i et Spil —
al jeres Attraa og al jert Begær . . . . det er
dog Gevinsten, I *vil*!

I gramser efter Gevinsten — og falder den i
jeres Skød,
saa nægter I rasktvæk Spillet . . . . aa det var
blot Djævlen, vi snød!
Om Himlen der kan disputeres — som der
fables om Vejr og Vind —
men Djævlen er ej en saa flygtig Ting — han
er rodfæstet dybt i dit Sind:
kvæl dine Lidenskaber, riv ud din sidste Passion:
saa kan Du nægte dit Ophav i Antifers egen
Person! —
Følg mig! Du er min Tjener . . . .

Jean.

Jeg trodser Dig! —

Antifer.

Trods af en Træl!
Jeg kunde klemme Dig, Myre, mellem mine
Fingre ihjel,
kunde knuse dit skøre Hoved mod Klippernes
haarde Mur
— men ønsker, som Brud, at se Dig helst i hel
og uskadt Figur.
Kom! . . . .

Jean.

Jeg dræber mig! —

Jeanne-Marie
(kommer styrtende frem over Klipperne, kaster sig ned paa Knæ).
Naade! —

Antifer.
En Kvinde? —

Jeanne-Marie.
Naade! — giv Frist! —
spar ham — tag mig istedetfor . . . .

Antifer.
Du elsker ham? Ej! — javist!
de elsker ham alle — de Taaber! Nuvel —
hvorfor nægte ham Frist?
Nyd jeres Glæder tilsammen — pluk hver en
eneste Frugt
af Træet, som staar dér i Haven — hvorom
han har sunget saa smukt:
paa *ham* og hans Kunst er jeg sikker . . . . og
løber han bort fra *Dig*,
saa plyndrer han andre Æbletræ'r — og saa
blir han moden for *mig*!
Fem Aar fra idag er ham skænket — fem Aar
i Fred for min Haand:
jeg haaber, han nytter den Tidsfrist vel — til
at bryde ret mange Baand —
til ret at fordærve og øde, at udsaae Sorger og
Nød —
og rive med sig saa mangt et Offer til Antifers
mørke Skød! —

Du selv har ønsket det, Kvinde! — kan være,
fordi Du tror
paa „Kærlighed“! Pluk da dens Frugter!
Antifer staar ved sit Ord!
(forsvinder)

(De to stirrer i stum Fortvivlelse paa hinanden; hun nærmer sig Jean langsomt, med bævende Læber, udstrækker Armene — vil tale — men kan ikke.)

Jean.

Bort! — jeg er rædselsslagen. Hvor er min
sikre Ro —
hvor er mit Mod — hvor er Jean de l'Ours . . .?

Jeanne-Marie.

I min Kærlighed — i min Tro!

Jean.

Saaledes taler en Kvinde! — Jeg er Mand —
jeg forstaar det ej —
jeg maa handle — maa ud paa mit Element!
(iler til Stranden)
Havet viser mig Vej!

Jeanne-Marie
(hændervridende).

Hvad vil Du?

Jean
(springer i Baaden).

Væk fra Jer alle — bort fra de
Levendes Bo!
i Ensomheden er Frelse . . . . blandt Skærene
Fred og Ro!
(støder fra Land og sejler bort)

Jeanne-Marie
(skriger).

Jean! tag mig med! — Forbarmende Gud! jeg
kan ikke mer'! . . . .
(vakler og synker om ved Kilden)
(Peyrapas' Stemme udenfor)
Av! — av! — av!

Peyrapas
(kommer krybende ind).

Av, for den Lede . . . . bevar min Mund! jeg
tror, jeg har brækket mit Ben! —
Hej, Jean! har Du faaet med Djævlen Bugt? . . . .
(ser sig spejdende om)
Ikke en eneste En!
Saa er Du da rejst, min raske Gut, derhen hvor
vi alle skal . . .!
og *jeg* er Krøbling — og jeg har Tørst . . . .
(kryber hen til Kilden)
Naa, Vand da! — i alle Fald.
Det blir vist den første Gang i mit Liv . . . .
(opdager Jeanne-Marie)
hvad Fanden! den Smaa! . . . . er
hun død? . . . .
Bleg om Næbet — men puster endnu . . . . hun
er dog i Grunden sød!
Jeg véd, man skal løse Livstykket op — og
stænke Brystet med Vand
(forsøger at løfte hende lidt)
Krummer er der i Pigebarnet . . . . nej, saa min
Sjæl, om jeg kan!

Aa Herregud, nu ligger Du dér — og jeg —
jeg har brækket mit Ben!
(raaber)
Hej, Kammerater! Nej, alle er væk . . . . de er
Harer, hver eneste en!
(kalder sagte)
Hej, Jeanne-Marie! (stænker Vand) Jeg tror, hun er
død . . . .
javist, hun er ganske kold.

Jeanne-Marie
(slaar Øjnene op).
Hvor er Jean?

Peyrapas
(barsk).
Naada, Tøs! — jeg blev ganske angst.
Din Jean — han er Fanden ivold!

TREDJE HANDLING.

Det Indre af det gamle Blokhus ude paa Bonifacius-Skæret.

Tilhøjre en stor, fremspringende Skorsten med et aabent Ildsted af raat tilhugne Sten. Nærmere Forgrunden en Dør, hvortil en Stige fører op udefra.

Tilvenstre et Lukaf, hvortil Døren staar aaben, saa at man ser en simpel Stand-Køje, hvorover er bredt Sejldug og Oljetøj. Nærmere Forgrunden en af Lægter sammentømret Baas (en Gede-Stald), ovenover hvilken er et Høstænge, hvor der endvidere er anbragt Stænger, Sejl, Aarer, Rundholter og andre Redskaber, samt et stort Navnebrædt, der har hørt til et strandet Skib. Fra Loftet hænger Touge ned med lignende ilanddrevne og bjærgede Skibssager.

Paa Baggrundens Tømmervæg er en mægtig, bred Dør, der kan skydes helt tilside; og paa denne Dør er igen en mindre Luge, hvoraf en enkelt Person kan træde ind. Nogle smaa Glughuller paa hver af Ydervæggene.

Et plumpt Træbord (tilvenstre) bedækket af Folianter, Bøger, nautiske Instrumenter, Søkort osv. altsammen plettet og anløbet af Saltvandet: Genstande, der er bragt herind fra forliste Fartøjer.

Et Bord, med Træstole omkring, udfor Skorstenen. Iøvrigt anbragt langs Væggene: Ankre, Dræg, Kættinger, opskudte Tougruller, gammeldags Skibslanterner, Proviantkasser, en Vandtønde, en lille Foustage Vin, en Kande, et Bæger.

(Stemmer høres udenfor tilhøjre.)

Peyrapas.

Vel roet, Jeanne-Marie! — Quimpart! læg Aaren
ind!
Hej, Jean! er Du hjemme? . . .
(et lille Ophold)

Quimpart
(med Eftertryk paa „Hr.").

Hr. Jean! . . .

Præsten.

Hr. Jean de l'Ours! —

(Peyrapas, Præsten, Quimpart, Jeanne-Marie kommer, en efter en, op fra Stigen udenfor og ind gennem Døren tilhøjre.

Præsten er bleven trivelig, med en lille rund Mave. Han og Quimpart ser sig spørgende omkring, Quimpart vranten-forsigtig: de sætter sig ved Bordet, Jeanne-Marie ved Skorstenen, seende ned for sig, med Tørklædet over Hovedet.)

Peyrapas
(bred-gemytlig, humper omkring med et stivt Ben og undersøger Alt).

Altsaa her! — Ih, min Tro! han har hygget sig,
Jean!
slaaet op — spækket ud — imod Vejr og mod
Vind.
(kigger ind i Lukaf'et)

En nysselig Kahyt; — der kryber han vel i Læ,
naar Søen sætter altfor meget Saltvand herind!
Og en Ged har han ogsaa . . . . kom, Mætte! mæ —
mæh!
sik'et Yver, hun har.
(Vender sig mod de andre,

Hvor rørende! den Brave
har sat sig selv paa Mælkekur! . . .
(ler)
At tænke sig: Jean,
som drak saa tappert med os — ta'er Hensyn
til sin Mave!

Præsten
(mildt formanende).
Naa naa, Peyrapas! —

Peyrapas.
Aa jeg ser blot paa hans Bur,
men jeg finder ingen Fugl. — Har han ta'et sig
en Tur? . . .

Præsten.
Her er virkelig et Præg af en meget alvorlig
Mand!

Peyrapas
(snuser).
Og saa lugter her saa dejligt — af Tovværk —
Salt og Tran! —
Det er *virkelig* som Foraaret ligger her i Luften;
man kunde — ja man kunde li'som spise selve
Duften —
for ikke at si'e drikke! . . .
(aabner Lugen i Baggrunden paa Klem)
Aa, dér ligger han ude
— og fisker i Baaden — bag de yderste Skær!
Jeg vil gi' ham et Praj . . . .
(vifter ud med sin Hue)

Holla hoj! Saa kom her!
Træk din Haandsnøre op — Du faar dog ikke
Bid! . . .
Se, nu rører han sig . . . Javel! kom kun hid!
her er Godtfolk fra Land — dine gode gamle
Venner!

Præsten
(rejser sig halvt op og kigger).

Kan han høre? — dér, — saa langt? . . .

Peyrapas
(lukker Lugen).

naa, hvis ikke han kender
mit Brøl paa en Kvartmil — saa skal Fanden . . .
(slaar sig for Munden)
Forlad' . . .
Jeg fik noget i Vrangstruben . . . .
(gaar hen til den lille Foustage, tapper sig Vin i Kruset)
— noget, som sad
og krilled mig paa Turen herud . . .
(drikker)
Ah, det hjalp!

Præsten
(lidt forbavset, stadig mild-overbærende).

Er her *Vin* her i Huset? —

Peyrapas.

Jeg vil jo ikke skjule,
det er Vin for Folk i Havsnød . . . Jeg tolder
blot en Smule.
(byder)
Hr. Pater, vil De ikke? . . .

Præsten.

Nej jeg takker!

Peyrapas.

Quimpart?

Quimpart.

(skotter til Kruset — til Præsten — og siger vranten).

Jeg takker for mig!

Peyrapas.

(klapper Kruset).

Naar en Hjælper man har,
skal man bruge hans Bistand —

Præsten.

Den Hjælp, *her* er nødig,
den kommer fraoven!

(løfter Fingren)

Peyrapas

(ser op mod Loftet).

Ja, min Tro — javist saa!
Sikke Redskaber, Jean her har samlet sig . . . naa!
der er Liner og Master og Aarer og Sejl,
og et Navnebrædt! . . . se *det* har nu hørt til
et Spejl
paa en Skude, som forlængst gik ad Hel . . . .

(rømmer sig)

det er sært
med den Kriblen i Halsen.

(drikker)

Præsten.

Det falder Dig nok svært
at fornægte din Natur — at faa Bugt med en
Vane.
Betragt dette Navnebrædt! det er som en Fane,
hvorunder vor ulykkelige Ven her har stridt:
Per ardua — Tankestreg . . . .

Peyrapas
(afbryder).

Tankestreg . . . bi lidt!
Stregen forstaar jeg — men Navnet? . . . .

Præsten
(docerende).

En Sentens
paa Latin! — hvad der mangler, har vel Søen
skyllet bort:
Gennem Klipper og Skær maa vi alle stride
haardt
for at række — ad astra — til Maalet for vort
Liv,
til Stjærnen efter Døden! (sukker) Ak ja!

Quimpart
(ligeledes).

Ak ja!

Peyrapas
(ser paa de andre og sukker).

Ak ja!
Hvem der i Latinen, Hr. Pater, var saa stiv!
Min Sandten, om jeg ikke drev en halv Snes
Djævle ud,
ja slog den lede Antifer for Panden som en Stud!

Quimpart
(korser sig).

Hu, ti dog . . . .

Præsten
(folder Hænderne om sin lille runde Mave).

Lad ham tale! Med jo bedre Humør
vi kan skride til vor Gerning, jo bedre ta'er vi
fat,
og jo større er vort Haab om en blivende Sejr.
En Spøgefugl som Peyrapas i Vægtskaalen vejer,
naar der nu skal prøves Styrke, før det stunder
mod Nat.
Vort ulykkelige Byesbarn har siddet her, forladt
af Mennesker, de lange, møjsommelige Aar!
hvad af Kristenkærlighed han har øvet mod sin
Næste,
hvad Farer han har trodset, for at redde Gods
og Liv,
det tæller, ganske vist, paa hans Konto ham til
Bedste,
naar *jeg*, med Himlens Bistand, i Kampen for
ham gaar,
at redde ham fra den Onde! Men hvis jeg *dér*
bestaar

— med Kirkens Naademidler og mit Embed paa min Side —
og jager Mørkets Fyrste, hvad jeg haaber, paa Flugt:
saa gælder det at vinde med en større Fjende Bugt!
Det gælder at faa Jean til med Jean en Strid at stride,
det gælder at faa ham bøjet under Samfundslivets Tugt,
at stemme hans Sind i Toner, medgørlige og blide,
at lede ham hen mod Kirkens forbarmelsesfulde Skød

(ser til Jeanne-Marie)

— kan hændes ved en Kvinde! kort: skabe ham en sød,
en fredelig Livets Aften, blandt os Andre, før sin Død.

Quimpart

(forbitret).

Skal *han*, det Skarn, den . . . .

Peyrapas

(falder ind).

Smugler! —

Quimpart.

. . . . den Ungdomsforfører,
den — nok sagt — skal han virkelig tilbage i vor Midte
og ha'e det godt . . . nej Tak! . . . .

Præsten.

Min Ven! det *Halve* kun
I hører;
tilbage skal han sikkert — dér gør han dobbelt
Gavn,
et Eksempel for vor Ungdom — en Pryd for
vor Havn,
med det Ry, han har erhværvet for Mod og
Dødsforagt.
Erkende skal han dernæst, at vi, just *vi* har
bragt
ham Hjælpen, da det kneb — at paa *os* hans
Vel beror:
Og der er dog i Verden ingen Glæde saa stor
som at se en fordums Synder sig hæderligt at
skikke,
i Maadehold sin Landvin med Peyrapas at drikke,
adstadig som de andre at vandre til Kirke,
for Samfundets Tarv efter Evne at virke,
med Kone og Børn velsignet . . . . ikkesandt,
Jeanne-Marie?

Jeanne-Marie
(ser op).

Hvad siger I? —

Præsten.

Jeg siger . . . .

Jeanne-Marie.
(rejser sig op og lytter).

Tys! —

Præsten.

Nu? . . .

Jeanne-Marie.

— *hans* Aaretag!
Jeg tør ikke lade ham se mig . . . .

Peyrapas
(ler).

— i saa mandstærkt et Lag? —

Jeanne-Marie.

Hvert Aar, paa denne Dag, har jeg roet herud alene:
han drev mig bort i Vrede . . . .

Quimpart.

Med Ord eller Slag?

Jeanne-Marie.
(maaler ham).

Han *saa'* blot ud ad Lugen! —

Peyrapas
(ler).

Han stritted ikke med Stene? —
naa naa! han vil være medgørlig idag!

Jeanne-Marie.
(løber over til Lukaf'et).

Hvad I gør eller ikke, det faar blive jeres Sag:
hvis der trænges til Mod og Kræfter, saa er *jeg* ikke svag!

Hvis han afslaar jeres Hjælp — hvad jeg tænker,
han vil:
jeg bliver hos ham til det sidste! . . . og nu
lukker jeg til!
(ind i Lukaf'et, lukker Døren)

Peyrapas
(ser paa Døren, paa de andre, fløjter).
Et løjerligt Pigebarn! . . . . Lige sære, de to —
som skabt til at sætte her blandt Maager og
Skaldyr Bo.
De burde etablere for Strandingsfolk en Kro —
og tage mig som Kyper . . . . Dér er han! —
Goddag!

Jean
(træder ind af Lugen i Baggrunden: han bærer stort Fuldskæg: over hans Ansigtstræk ses Aarenes Strabadser og en kendelig Alvor).
Hvad nu? — hvem har haft Bud . . . .

Peyrapas.
Kammerat! far imag! —

Jean.
Kammerat? Det var *dengang!* . . .
(ryster afvisende paa Hovedet)

Præsten.
Min Søn! . . .

Jean.
(peger paa Quimpart).
Hvad vil *han* dér? —

tør han ro herud i Baaden? . . . for der kommer snart et Vejr —
jeg har set det trække op! I bør skynde jer iland!

Præsten.

Min Søn! Quimpart er bleven, ved Himlens Hjælp, en *Mand*;
han har slaaet Følge med os — at bistaa Dig i Nøden,
naar der nu skal strides haardt her — for Livet — ja for Døden!

Jean.

Hr. Pater! vil I sige mig: det er vel jeres *Stand*,
som har givet Jer det Mod? . . . .

Præsten.

Hvordan mener I? . . . .

Jean

(samler Præsten, Peyrapas og Quimpart i et Blik).

Velan!

Jeg kan fatte mig i Korthed: Jeg har ikke bedt Jer komme
— jeg er ugæstfri, det ved man; men det skræmmer ej de Fromme;
den, som særlig har en Kontrabog med Himlen, han véd
at bore sig ind ad Sprækker . . . . var han aldrig saa fed!

Peyrapas
(ler).

Den Pille var til Pateren! Hør, Jean, naar blev
jeg from? —
tror Du, Himlen kan forliges med min gamle Ister-
vom?
Nej, saadan, som jeg var, er jeg bleven ved at
være —
uagtet „Kødet" i mig fik en ganske bandsat
Lære,
den Aften da vi rendte over Stok og over Sten,
og jeg trimled ned ad Klipperne og brød mit
Hofteben.

Jean.

Det glæder mig — og er mig ligegyldigt forresten;
men hvad har jeg at skaffe med Præsten? . . .
ja med Præsten!
(vender sig imod ham)

Præsten.

Min Ven! jeg er kommen, for at tale lidt om
Tro! . . .

Jean
(afbryder kort).

Jeg tænker, at det nærmest vil paa *Gerninger*
bero!

Præsten.

Men saa hør dog! . . .

Jean.

Aa, jeg hører: — det er Ord — det er
Klang. . . .

Quimpart.

Naa, Du tænker dog vel ogsaa paa din *Salighed* engang?

Peyrapas
(ler).

Ja, min Salighed! . . .

Quimpart.

Ti stille! . . .

Peyrapas.

Hold Mund! . . .

Præsten.

Giv dog Tid!
Vi er kommen her med Fred — vi vil ikke nogen Strid.

Quimpart.

Jamen, Pater! I har sagt, at Bekendelsen af Synderne
og Løfter om Bod og Bedring . . .

Peyrapas
(slaar ud med Haanden).

. . . det er Noget for Begynderne!
for Novicer, som Quimpart! Det er Ingenting for *ham*,
den forstokkede Ærke-Kætter. Nej! vil man ha'e Ram
paa en Vovehals som Jean, maa man kildre ham under Vingen

med en Fabel — en Legende — der kan gøre
ham det klart,
at just *Handlingens Mand* faar i Saligheden Part.
(med paatagen Alvor)
Man maa kunne forcere Himmeriges Port . . .
det er Tingen!

Præsten.

Peyrapas! Du forbavser mig! . . .

Quimpart
(vranten).

Aa, *han* . . .?

Jean
(til Peyrapas).

Saa tal! — men kort!

Peyrapas
(med paatagen Alvor, saaledes at Skælmeriet kun nu og da skinner igennem).

St. Peter — vil man vide — havde kastet Nøglen
bort
til Himmeriges Port — eller gjort noget andet
galt.
Naa, Nøglen blev funden — St. Peter kørt paa
Døren
— eller sat à-la-suite — til han havde fuldt
betalt
og sonet ud sin Dumhed. Det vared noget
førend
man fandt en Efterfølger, som til Portner var
skikket;

én Helgen mangled Mæle, en anden mangled Forstand,
én havde drukket for lidt af Vin, en anden for meget Vand.
Saa fandt man St. Antonius — som gamle Støvler flikked
og som for alle Anfægtelser var fri, paa salig Vis.

Den hellige Antonius — det véd man — har en Gris,
som følger ham i Hælene, ihvor han staar og gaar;
den maatte han ej beholde! Befalingen var haard,
men den Hellige maatte lyde . . . saa blev Antonius gnaven
og sad der, mut og vranten, bag Gittret for Paradishaven,
og flikked sine Støvler og tænkte paa sin Gris,
og ofred den en Taare — ganske paa jordisk Vis.

Det banked paa Gitterdøren og der hørtes et fromt: luk op!
St. Antonius skæved adspredt, fordybet i sine Tanker,
til Gitterportens Tremmer — og saa' en trivelig Krop,

ifort en sort Soutane; og gennem Tremmerne stak
en gejstlig Herre sit Ansigt: aa, undskyld at jeg
banker;
I kender mig vel, St. Peter? jeg er Præsten fra
Saint-Briac!

Og St. Antonius vrissed, vranten i sit Sind:
„Hvad skal vi med alle de Præster? — *her
kommer ingen ind!*“

Præsten stod lidt betuttet, og et Ansigt han skar;
saa satte han sig i Skyggen hen og studered sit
Breviar;
han tænkte: her vil jeg vente, til den næste
Sjæl kan komme;
vi slipper vel ind tilsammen, hvis det er en af
de fromme!

Det banked igen, Antonius flikked paa Støvlens Hæl;
foran Himmerigsporten stod der en velnæret
Kvindesjæl,
Lintøj frem over Panden, sortklædt den fyldige
Krop,
svulmende Bryst og Hofter; hun nejed og bad:
luk op!

Den Hellige skæved — bestandig laa Grisen
ham tungt paa Sind:
„Hvem dér?“ — En Diakonisse! —
„Her kommer ingen ind!“

Forbløffet saa' hun paa Præsten, fornærmet sagde
hun: Tænk! . . . .
Saa satte de To sig i Skyggen paa de arme
Synderes Bænk
og grunded paa denne Behandling, og korsed
sig for og bag
— den Fod, som de stod paa med Naaden, den
syntes dem noget svag.

Saa dundred det hen ad Vejen, en Ryttersmand
kom i Gallop;
med Sabelhæftet han hamred paa Porten og
raabte: Luk op!
Og St. Antonius tabte sin Støvle — og næsten
sit Vejr —
og famled efter sin Nøgle, og spurgte ængstlig:
„Hvem dér?"
Og Ryttersmanden han raabte: En ridende Ar-
tillerist! . . .
og Porten fløj op — og Rytteren ind, mens
Hoven slog Gnist paa Gnist.

Da sagde Præsten til Nonnen: Læg Jer paa Fire
ned
— saa sadler jeg Jer — saa sporer jeg Jer —
saa skal Portneren nok faa Besked!
Og Præsten han red paa Nonnen; med Schenk-
lerne lystig han slog
— hun vrinsked — han raabte: Afvejen der!
og ind i Triumf de drog.

Men St. Antonius hytted bag Portfløjen sin Person,
og gnubbed sin Fod og tænkte: Der er nok en
hel Eskadron!
Kommer der fler' Gevalt-Folk, ja hvad kan de
saa hitte paa? . . .
hvorefter han flikked sin Støvle, og lod Porten
paa vid Gab staa.

Jean.

Dumheder!

Præsten
(smiler overbærende).

Hvorfor ikke? Peyrapas har *sin* Vis
at fortolke en folkelig Fabel — om Adgang til
Paradis.
Tidt kan vor Humor hæve os op over Jorderigs Ve;
er der blot Alvor i Hjærtet, saa tør vel Munden le!

Jean.

I Korthed! hvad vil I? — Tror I, jeg frygter
Døden?
Jeg har set den i Øjnene, ved Dag og ved Nat;
og jeg har *tænkt* derover . . . .
(peger mod Bøgerne paa Bordet)
jeg tog redelig fat
saa godt som nogen Bogorm! — her ser I min
Skat!

Præsten.

Hvorledes? — disse Bøger? . . . hele Enkyklo-
pædien!
(korser sig)

Jean
(nikker).
Og Biblen — og Kirkefædre . . . har jeg læst
og studeret!
Der var Tid nok tilovers . . .

Peyrapas
(kigger i Bøgerne over Præstens Skulder).
Jean har filosoferet!
Det kommer der af at kede sig! . .

Præsten.
Min Søn! en farlig Vej:
Troen og Tvivlen blandet . . . .

Jean.
(afbryder med et Smil).
ensidig var jeg ej!
disse Bind og Folianter har jeg reddet fra en
Skude,
en af de mange, mange, jeg har undsat i Nød.
Mandskabet fik jeg bjærget — Kaptejnen blev
derude;
han vilde redde det Hele — saa fandt han selv
sin Død.
Han var Tænker og Grubler; — om hans Grublen
hjalp ham ind
gennem Himmeriges Port? — ja spørg Hav og
Vejr og Vind:
de bliver vel Svaret skyldig — saavel som I og jeg!

Præsten
(skotter til ham).

I spotter da vel ikke? . . .

Jean
(utaalmodig).

Aa nej vist gør jeg ej.
Men jeg taler ej *til* Nogen — og *med* Nogen
om de Sager.

Præsten
(indtrængende).

Det er Uret, min Søn! Hvad er ellers Præsten til? . . .

Peyrapas.

Præsten er til — for at præke!

Præsten.

Skal jeg blive alvorlig vred?

Quimpart.

Hvad skulde vi dog, Hr. Pater, blandt denne
Ugudelighed?

Præsten.

For hidsig, gode Quimpart! Du véd, hvad der
staar skrevet . . .

Jean.

Gem kun Jeres Skriftsted! — Der er noget, jeg
er blevet . . . .
(holder inde; man hører Kulingen udenfor)

Præsten
(tager hans Haand. klapper den).

Det var Ret, Jean de l'Ours . . . Om man ogsaa
Himlen vrager,
den kaster En ikke fra sig!

Jean
(trækker Haanden til sig).
Jeg er blevet — Opdager!

Præsten
(nikker og folder Hænderne).
Ja, Naadens Lys er stærkt . . . var man aldrig saa svag!
Det vil skinne for Jordens Børn, til den yderste Dag.

Jean.
Jeg har opdaget *Havet*!
(Præsten studser: man hører Søen rulle udenfor)

Peyrapas
(ler).
Det var Fandens!

Quimpart
(vranten).
Ingen Sag:
naar man har det lige for sig, hver eneste Dag!
(urolig)
Hu! Kulingen ta'er til — vi maa snart søge Land.

Peyrapas
(til Quimpart).
Du gaar mig nok i Næringen? Ja gør det, om Du kan;
og stik mine Vittigheder! . . .
(til Jean)
Snak fra Leveren, Mand!

Præsten
(som hovedrystende har betragtet Jean).

Tal, Jean de l'Ours! Vi hører. Og sandelig, jeg tror
dit Hjærte taler bedre end . . . .

Jean
(afbryder).

Saa hør da — mit sidste Ord!
(med stigende Styrke i Foredraget, der ledsages af det optrækkende Uvejr, snart tydeligere, snart svagere — Vindstød — Brændingens Rullen)

Ja — jeg har opdaget Havet. Jeg er kommen under Vejr
med den Magt, som raader evigt bag disse Klipper og Skær:
rullende styrter de mod mig, de fraadende Søers Rækker,
tumler de stolteste Skuder, kryster og knuser og knækker,
synes i samlet Vælde den vildeste Ødelægger —
og viger med Hilsen tilside for min Nøddeskal af en Baad!
Det er ikke mig selv, jeg skylder den Styrke, der holder mig oppe,
min Arm, skøndt fast, er afmægtig, min Kløgt er den sprødeste Traad,
men *de* bærer mig som i Jærn-Baand, de rygende Saltvands-Toppe,
og *den* giver mig, Hvirvlernes Fraade, for Farten de tjenligste Raad!

Alt, hvad et Menneske-Samfund, med Kirke, med
Love, med Orden,
Alt, hvad det splitter og spreder, Alt, hvad det
hidser og jager,
Alt bliver samlet og enet, saa saare som Hav-
dybets Torden
raaber min Sjæl op til Andagt — og mit Liv i
sin Tjeneste tager!
Dyrk kun den Gud, som *I* tjener; trygl ham
for Brød og for Brændsel,
klæd jeres Bøn i de Klæder, som anstaar jert
sølle Behov:
Hælvten af Gaven, I modtog, forsvinder i Sygdom
og Skændsel,
Resten af Dødsfrygten sluges . . . saa kald kun
min Præken for grov!
(Præsten slaar Hænderne sammen, vil tale, men standses af et Blik)
Blomstrende Tale — aaja da! — den har I paa
Tungen bestandig;
Salighed, Troen og Naaden — den smører I
tykt paa jert Brød;
hungrer jeg, er det mod Handling — den Attraa
kalder *jeg* mandig:
hjælpe sig selv og andre! — og kvittere en Dag
med sin Død!
(Quimpart korser sig)
Hvad i mit Liv jeg har øvet — hvordan Balancen
vil lyde,
hvordan mit Liv vel skal slutte — og *hvem* der
skal slette mig ud:

derom jeg selv! ingen anden! Alt, hvad jeg mægted
at yde,
Alt har jeg ydet til Havet — Havet, som er
min Gud!
(gaar til Døren tilhøjre, slaar den op og peger bydende ud)
Forlad mig! . . . Det er min Vilje — og *her*
er den Lov og Bud!

Præsten
(indtrængende).
Men saa hør dog, Kære! . . .
(et hæftigt Stormkast)

Jean.
I hører!

Quimpart
(kigger ud, urolig).
det er nok paa høje Tid! —

Præsten.
Betænk! . . .

Jean.
Nej betænk Jer *ikke!*

Peyrapas
(kigger ud).
Hm! Søen — den skummer hvid!
Endnu er den græsgrøn i Toppen . . . net foruden at prale,
som en vis Mand sa'e, Hr. Pater, da han kolorered
sin Hale!

Quimpart.

Nej, nu blir den ganske begsort . . . .

(kravler hastig nedad Stigen)

I Baaden, Hr. Pater! — kom!

Præsten.

Fortabte! . . .

Jean

(smiler)

Saa sagte, Hr. Pater! det er noget, som ingen véd; —
men Trappen er stejl, det véd jeg;
kom! lad mig hjælpe Jer ned!

Præsten.

Ak, Hjælpen, som *jeg* skulde bringe . . .

Jean.

Hjælp Jer først selv iland;
I har Himlen paa jeres Side —
den hytter jo nok sin Mand!

(Præsten gør Kors for Jean, som høflig men bestemt fører ham til Døren og hjælper ham ned.)

Peyrapas

(over mod Lukaf'et).

Men Pigebarnet — hvad *hun* da?

(kalder dæmpet)

Jeanne-Marie! . . .

(intet Svar)

Quimpart.

(nede i Baaden udenfor).

Peyrapas! saa kom! . . .

Peyrapas
(skotter fra Lukaf'et til Jean).
(dæmpet)

De er lige sære Patroner . . . . . Naa saa *bliv*
her tilsammen!
(idet han fjærner sig)
Farvel! og Kurage til Natten!
(trykker Jeans Haand)
Jeg gaar med et fromt lille Amen!
(kravler ned ad Stigen og siger til Jean, som staar i Døren)
Den er bøs, ikkesandt?

Jean.

Du maa styre!
(Præstens Stemme).
Men hvor er dog Jeanne-Marie? . . .

Jean.

Hvad siger han? . . .
(Peyrapas' Stemme).
Sæt Jer, Hr. Pater! — Ro væk, Quimpart —
hæng i! . . .

Jean.
(raaber).
Peyrapas! der kommer en Braadsø! . . . Pas paa,
den ta'er Jer i Nakken!
(Peyrapas' Stemme)
Den klarer vi stolt! — For Satan! til Aarerne,
Præst — smid Frakken! . . .

Jean
(følger alle Baadens Bevægelser, vinker sluttelig ud).
Saa — nu er de over det Værste! Nej, der er
en Bryder endnu! —

Aa, Peyrapas han klarer det nok! — Farvel,
Kammerat! . . .

(vender sig: Jeanne-Marie er traadt ud af Lukaf'et og staar ubevægelig, med Øjnene fæstet paa ham)

Hvad? — *Du!* . . .

Jeanne-Marie

(udstrækker Hænderne).

Jean.

Jean

(frem imod hende, barsk).

Var Du med i Baaden? Har Du skjult Dig? —
hvad vil Du her? —

Jeanne-Marie.

Blive hos Dig herude paa St. Bonifacius' Skær!

Jean.

(vender sig hastig fra hende, gaar tilbage til Døren tilhøjre, vinker ud).

Nej . . . . de har nok at ta'e vare!

(gaar til Baggrunden, skyder den store Dør helt tilside: man ser hans Baad ligge imellem Klipperne, hvor Vandet er smult: udenfor Skærene ruller Havet ind med svære Brændinger)

Saa kom! — i min egen Baad.

Jeanne-Marie.

(viger tilbage).

Hvad vil Du? . . .

Jean

(hæftig).

Ro Dig iland!

Jeanne-Marie.

Hvorfor?

Jean.

Hvorfor? — Har Du ikke lagt Raad
med Præsten op — og med Præstens Slæng . . . .

Jeanne-Marie
(afbryder).

Aldrig! . . . .

Jean.

med alle mod *mig*? —
I vilde gøre mig lille — . . .
(ler)

Jeanne-Marie
(Med bøjet Hoved. stille).

Jeg vilde kun ud til Dig!

Jean
(ser paa hende. synes tvivlraadig — men vedbliver hæftig).

I vilde til den „Fortabte“ — for at prakke ham
Hjælpen paa,
den Hjælp, som I selv har nødig — som I *véd*,
han vilde forsmaa!
(nærmere til hende)
Du har troet, at Slid og Farer og Aarenes en-
somme Tryk
havde gjort mig myg, som et Kirkelam, og
krummet min Trods og min Ryg?
Aaja! at berede den Angrende til den sidste
tvivlsomme Fart,
det kildrer en Sjælehyrde, og det smager en
Kvinde saa rart.

Det vilde Du, Jeanne-Marie! — Har Du Bønne-
bog, har Du Graad,
har Du Apparatet i Orden? . . . Aa fy! — iland
— i min Baad!

(Det mørknes over Havet: en stor Byge trækker op og skjuler Baggrunden i en Dis: udaf Tykningen ses et Skib lidt efter lidt at nærme sig, arbejdende i den svære Sø.)

Jeanne-Marie
(griber Jean om Armen).

Jean! hør! . . . hvor kan Du formode? . . Du
tror ikke selv derpaa!
Jeg har intet med Nogen at skaffe — jeg er
ene — — ene som Du! . . .
saa gik jeg med Baaden, — jeg troede . . .

Jean
(afbryder).

Jeg tror, hvad jeg ser — og saa'!
(støder hende fra sig, vil gaa til Baaden)

Jeanne-Marie
(fortvivlet, søger at holde ham tilbage)

Umuligt at ro! . . .

Jean.

Umuligt? — Har Du glemt da vor første Tur,
hvor Du troed, at Baaden — din Stakkel —
skulde knuses mod Klippernes Mur?
Det er Stormvejr idag som dengang! Javist er
Kulingen haard,
men min Nøddeskal som en Dukand igennem
Brændingen gaar.

Her har jeg levet alene — midt i den vilde Sø:
idag er min Time kommen — og *ene* vil jeg dø.

Jeanne-Marie
(kaster sig ned for ham).
Brug Magt! — jeg følger Dig ikke! . . . .

Jean
(ser gennemtrængende paa hende).
Du véd, *hvad der forestaar!* —

Jeanne-M.
O Jean! har jeg tænkt paa andet i disse samfulde Aar?
Hvergang en Maage letted fra Stranden og strøg herud,
den tog mine Tanker med sig — den bar mine lønligste Bud.
Saa tidt sig Skumringen sænked og Natten faldt paa,
jeg saa' mig her paa Skæret ved din Side at staa!
Se nu, hvor Mørket tætnes bag den oprørte Sø:
tæt klynget til Dig, min Elskte, ved din Side vil jeg dø!

Jean
(tøver et Øjeblik, river hende derpaa hæftig op fra Gulvet).
Nej, intet Kvinde-Offer! En Mand er en Mand;
Du gør mig svag om Hjærtet. Iland med Dig! — iland!
(Han drager hende med sig hen imod Baaden. Skibet derude kommer frem af Tykningen. Et Skud glimter — endnu et.)

Jeanne-Marie.

Min Gud! . . .

Jean

(slipper hende)

Det var et Nød-Skud! Ah! se! . . . .

(viser ud imod Skibet).

Jeanne-Marie

(med bævende Stemme).

Jean! er det *ham*? . . . .

Jean

(ivrig).

Det er et Skib i Havsnød — det rider paa Revets Kam . . . .
intet Øjeblik at spilde! . . dér faldt hans Fokkemast . . . .
nu gaar hans Store-Rigning! . . .

(springer ned til Baaden, forsøger forgæves at skyde den ud)

Fordømt! den har klemt sig fast! . .

Jeanne-Marie

(ivrig: efter ham).

Lad mig hjælpe! . . .

(Begge tilsammen)

Hej-ohøj! . . .

Jean

(svinger sig op i Baaden, idet den kommer flot).

Er Du ved din Forstand? . . .

Jeanne-Marie

(i Baaden hos Jean, griber den ene Aare).

Husker Du, hvad Du sagde: Jeg ror som en Mand!

Jean
(stærkt).

Frelse — eller Døden! Nuvel — saa *skal* det være! . . . .

Jeanne-Marie.

Et Livtag tilsammen — til St. Bonifacius' Ære! . . . .

(Baaden ror ud. Man ser den dukke op og ned, medens Skumtoppene lysner i Mørket og Stormkastene suser. Baaden er nu paa Siden af Skibet.)

Jeans Stemme
(prajende).

Er der ingen ombord? ohøj!

Jeanne Maries Stemme.

Jo, en eneste En! . . .

Jeans Stemme.

Hej, Gamle! — over Rejlingen! . . . spring! vær ikke sen! . . .
Nu gaar Skuden tilbunds . . . . Vi skal gribe Dig! — Tag fat! . . .

Jeanne Maries Stemme.

Jeg har fat i hans Kappe; — hjælp mig! — hvor er han mat! . . .
Tror Du, han kan leve? . . .

Jeans Stemme.

Vi skal prøve derpaa!
Til Aaren, Jeanne Marie! at vi ikke skal tilbunds
i Hvirvlen med vor Fangst og hans møre Fartøj gaa!

(Skibet forsvinder i Søerne. Man ser Baaden styre tilbage til Skæret, hvor Jean og Jeanne Marie med Besvær fører en gammel Mand op over Klipperne ind i Huset Da han er kommen indenfor Døren synker han afmægtig om paa Gulvet.)

Jean.

Hurtig! en Slurk Vin! . . . .

Jeanne-Marie

(bringer Vin og peger paa Lukaf'et, dæmpet).

Skal vi lægge ham derind?

Jean.

Han taaler ikke at røres. Tænd Lygten . . hurtig,
tænd! —
Køjeklæ'erne hid — under Hovedet — herhen!
Han aander — han synker Vinen . . . .

Jeanne-Marie.

Han *lever* da? . . .

Jean

(nikker, kort).

Aa jo!

Den Gamle

(med svag Stemme).

Tak — tak! Lad mig bare hvile . . . jeg trænger
til Ro.

(De sidder hos ham i Tavshed. Stormen er aftaget. Man hører Søernes Rulninger — der former sig som Akkorder i en dæmpet Musik, ledsagende den forandrede Rhytme i deres Samtale.)

Jean.

Stormen er mindsket —

Jeanne-Marie.

— men Mørket blir ved!

Jean.

Jeanne-Marie! . . .

Jeanne-Marie
(sagte, blødt).

Hvad vil Du? . . .

Jean.

Din Haand! —
Se, hvor han sover, den Gamle, saa trygt, som
løst af Jordlivets Baand:
ikke en Sitren af Uro og Angst! — kun det
dæmpede Aandedræts Pust,
et Ansigt, som Havet, der falder tilro, af en Brise
umærkelig krust.
Husker Du? . . . ak —

Jeanne-Marie.

Hvad er der, min Ven?

Jean.

Kan Du huske den Aftenstund
— forlængst — da vi mødtes for første Gang,
og Du rakte til Kys mig din Mund?

Hvor bævende saa' da dit Øje i mit — hvor
blødt blev dit spørgende Blik,
hvor rødmed din solbrændte Kind ved min Glød,
da Kysset jeg tog og fik!

Jeanne-Marie.

Da var jeg saa stolt — og ydmyg dertil! i dit
Øje, det vaade, jeg saa':
det var som om Havet, ugrundelig dybt, i Sol-
nedgangs Ro for mig laa!

Jean.

Og Brisen tog Flugt — vi følte det ej — og
Mørket faldt skumrende paa;
med Ild i vort Hjærte, og Lys i vor Sjæl, intet
hørte vi, intet vi saa'.

Jeanne-Marie.

Jo — Hjærtet vi hørte. Jeg husker det, Ven!
vi hørte tilsammen det slaa
som *ét* i vort Bryst, i Takt med den rullende
Dønning fra Havet det blaa.
Og Glansen i Øjet — fra Blik til Blik — som
en Stjærnelysning vi saa' —
o det var et Møde —

Jean.

— for hele vort Liv! Jeanne-Marie . . . .

Jeanne-Marie.

(nikker).

Jean.

Dit Haandtryk derpaa!

(De holder hinanden i Haanden: han bøjer sig langsomt imod hende — hun kysser hans Pande — han fatter hendes Hoved kærligt mellem sine Hænder, kysser hende ømt, stilfærdigt, siger bevæget)

Jeanne-Marie! et Menneskehjærte er dog en umistelig Skat:
det tænkte jeg gennem de lange Aar — ved Dag — endnu mer' ved Nat.

Jeanne-Marie.

Min Elskte! min Helt! — jeg dækker med Kys de furede, vejrslagne Træk.
Alt, hvad der skilte os, Smærter og Sorger: Havet har skyllet det væk!

Jean
(stille).

Og *nu* skal vi skilles!

Jeanne-Marie.

Nej aldrig, min Jean! . . . .

Jean.

Du ser jo — Stunden er nær:
Mørket er Varsel om Mørkets Aand vidt over de vilde Skær!

Jeanne-Marie
(omslynger ham).

Ve mig! . . .

Jean.

Vær rolig! —

Jeanne-Marie.
Jeg gaar i dit Sted! Hvad ligger der Vægt paa
mit Liv?
Du har en Gerning . . . .

Jean
(rejser sig, gør sig læmpelig fri).
Og nu er den endt!

Jeanne-Marie
(klamrer sig til ham).
Nej, bliv, min Elskede! — bliv!
Jeg føler ham gribe med iskold Haand — jeg
ser hans fortrukne Mund —
dette Blik — dette Smil — der vækker min
Gysen i Hjærtets dybeste Grund! . . .

Jean.
Tys — jeg er rede. Min Trods, den er brudt;
men jeg føler dit Hjærte at slaa
med hundredfold Styrke igennem min Sjæl. Nu
kan jeg mod Døden gaa!

Jeanne-Marie.
Nej, nej, vi vil leve — just nu, ikkesandt? —
Vi vil flygte . . . .

Jean
(ryster paa Hovedet).
Fra *disse* Skær —
og *hvorhen*? Nej, her maa jeg blive — og dø . . . .

Jeanne-Marie.

Saa dør vi tilsammen.

(udstøder et Skrig)

Ah . . . dér!

(peger ud)

(Antifer staar udenfor paa Skæret, luende rød i det svindende Solglimt, som bryder gennem Skumringen.)

Antifer.

Fristen er omme!

Jeanne-Marie

(kaster sig ned).

O Naade! . . . .

Antifer.

Hvad nu? — bestandig den samme Kvinde!
Saa kom, begge to! (til Jean) Du erkender min Magt? . . . .

Jean

(løfter hende op).

Over *mig* — men ej over *hende*!

Antifer

(smiler).

Det faar vi vel under den Prøve frem, som I begge blir underlagt:
vi kender til Tingen — lidt skarpt Forhør . . . .

Den Gamle

(rejser sig med et Sæt fra sit Leje).

Over *ingen* af dem har Du Magt!

Antifer.

Ej ej, hvem er Du? —

Den Gamle

(rolig og sindig).

Jeg er Sømandens Ven. Du kan kalde mig hans
Advokat:
Navnet gør intet. Til Livtag for *ham* imod *Dig*
var jeg stedse parat!

Antifer.

Du er vel en løssluppen Daare, din Orm! Du
kender ej Antifers Magt:
saa kend den — og flygt, hvad Du flygte kan:
Hej, Klippernes Aander! giv Agt!

(hæver Haanden, Mørket tætnes, Tordnen ruller)

Den Gamle

(træder myndig frem; over hans Hoved lysner en Glorie; hæver Haanden — Tordnen ophører).

Magt over Magt! Skal jeg rejse et Hav, som
fylder din Rævehule
og drukner dit Afkom i Klippernes Kløft, hvor
Du plejer din Ondskab at skjule?
Du er kun stærk — hvor det Onde slaar Rod.
Du greb i hans Attraa ind
og hidsed Begæret og tog ham paa Ordet, saa
let det blev født i hans Sind.
En Mand bliver dømt efter Værket, han gør; om
han bygger for Livet et Hus
med Sten over Sten, med Vilje og Mod — ikke
efter et Fald i en Rus.

Du daared hans Sanser; Du lo ved hans Fald —
men Du graved din List en Grav,
og lagde din Snedighed Snarer selv, ved Fristen,
som Du ham gav;
den har han nyttet saa vel, som Du ser; han
er løst fra dit Herredom,
han lød kun din Lov, og blev kun din Knægt,
i den Skikkelse, hvori Du kom.
Paatag den atter — det nytter Dig ej; betragt
disse To, som her staar;
i Borgen for dem — deres Fremtids-Liv — St.
Bonifacius gaar!

Jeanne-Marie
(knælende).

St. Bonifacius! . . .

Antifer.

Narret! — fordømt!
(forsvinder)

St. Bonifacius.

Fordømte! dér talte Du sandt.
(vender sig til de To; det begynder at lysne udenfor)
Lev i jer Kærlighed — styrk jeres Tro — og
trods den Aand, som forsvandt!

Jean.

Jeg bøjer mig dybt — men jeg mangler Ord —
mangler vel ogsaa den Tro,
som Helgener fordrer . . . . Et beder jeg om
Velsign, min Fader, os To!

St. Bonifacius
(mild og sindig).
Med Præster og Munke — med Overtros Stab —
vi gør ikke fælles Sag,
saa lidt, som vi Helgener tager paa Vej', naar
vi ser en Dødelig svag;
vi øver det store Langmodigheds Værk, som
følger hvert Kærligheds Bud —
vi er Kølvandet efter det stolte Skib, paa hvis
Guld-Gallion staar: Gud!
(udstrækker sine Hænder over dem: det bliver lyst: Havet ligger roligt udenfor)
Velsignelsen kender ikke til Ord. Jeg er Skyts-
patron — ikke Præst;
velsignet er den, som paa Livet tror, og virker,
hvad han kan bedst;
velsignet er den, som har større Sag end sin
egen Kærlighed kær;
velsignet er To, som har Stormene bag, paa
Livets yderste Skær!

(Han træder udenfor paa Klipperne: lyse Taageskyer ruller frem og skjuler ham. Akkorder af fjærn Musik)

Jean.
Var det en Drøm — et Blændværk? Saa kalder
jeg Drømmen sød; —
Bonifacius har forenet os . . . .

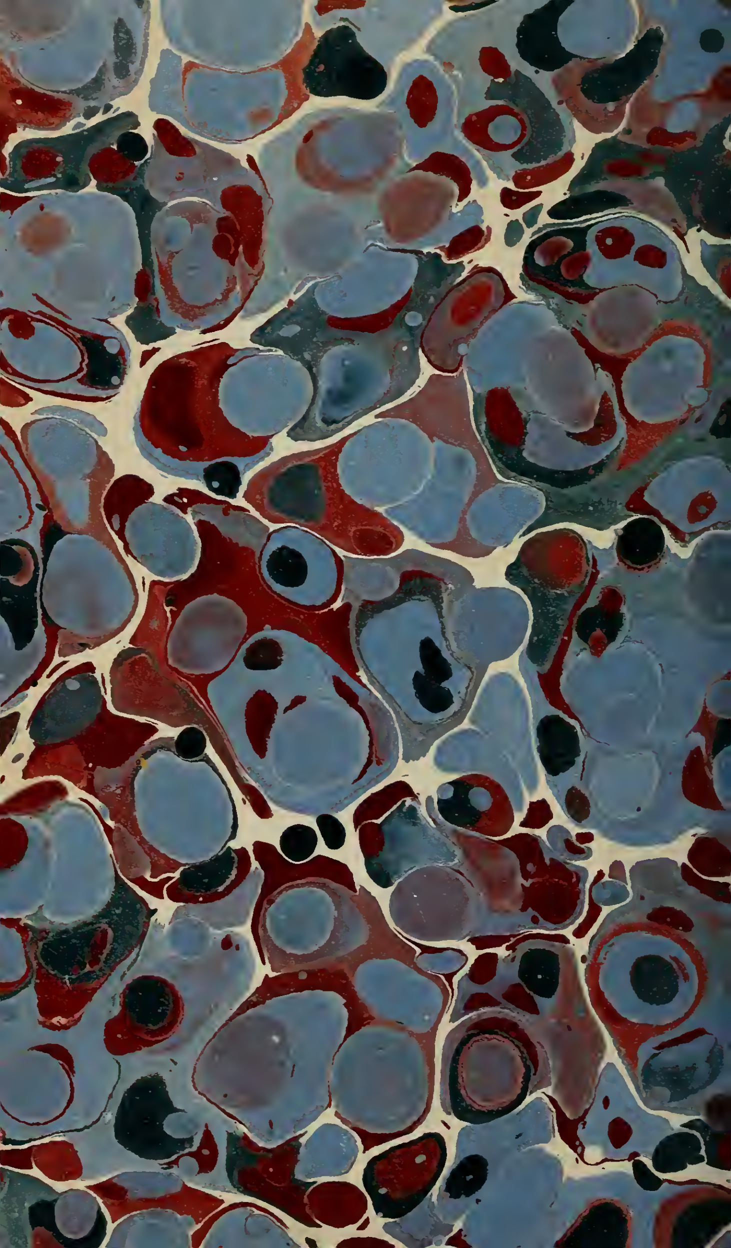
Jeanne-Marie.
Ja, Elskte — udover vor Død!

Thi *saaledes* vil vi leve, med Faren Haand i
Haand,
at Sagnet, naar vi er døde, skal spøge som en
Aand,
en venlig Aand, der gæster denne stormfulde
Kyst
og bringer hver farende Sømand i de drøje
Dravater Trøst.

Jean.

Ja saaledes vil vi virke — tilsammen og hver
især —
ubøjelig gennem Faren, men ydmyg i vort Sind,
at den, som Bølgerne pløjer, kan pege herind
og sige: Dér lever to *Mennesker* paa Bonifacius'
Skær!

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 02 05 05 019 8